

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 6.6.2018
COM(2018) 438 final

2018/0228 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o vzpostavitvi instrumenta za povezovanje Evrope ter razveljavitvi uredb (EU)
št. 1316/2013 in (EU) št. 283/2014**

(Besedilo velja za EGP)

{SEC(2018) 292 final} - {SWD(2018) 312 final} - {SWD(2018) 313 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

Namen predloga je vzpostaviti pravno podlago za instrument za povezovanje Evrope (v nadaljnjem besedilu: IPE) za obdobje po letu 2020. V tem predlogu je za datum začetka uporabe določen 1. januar 2021, pripravljen pa je za Unijo s 27 državami članicami, v skladu z uradnim obvestilom Združenega kraljestva, ki ga je Evropski svet prejel 29. marca 2017, o nameri Združenega kraljestva, da na podlagi člena 50 Pogodbe o Evropski uniji izstopi iz Evropske unije in Euratoma.

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Komisija je 2. maja 2018 predložila predlog¹ za večletni finančni okvir po letu 2020, vključno z 42 265 milijoni EUR za IPE.

Unija za spodbujanje ustvarjanja novih delovnih mest ter doseganje pametne, trajnostne in vključujoče rasti v prometnem, telekomunikacijskem in energetskem sektorju potrebuje sodobno in visokozmogljivo infrastrukturo, ki bo prispevala k povezovanju in združevanju Unije in vseh njenih regij. Te povezave so ključne za prosti pretok oseb, blaga, kapitala in storitev. Vseevropska omrežja olajšujejo čezmejne povezave, spodbujajo večjo ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo ter prispevajo k bolj konkurenčnemu socialnemu tržnemu gospodarstvu in boju proti podnebnim spremembam.

Vizija Evrope je čim manj smrtnih žrtev v prometu, čim manj emisij in mobilnost brez papirja ter vodilni položaj v svetu na področju energije iz obnovljivih virov in digitalnega gospodarstva. Sodobna, čista, pametna, trajnostna, vključujoča, varna in zanesljiva infrastruktura bo zagotovila oprijemljive koristi za evropske državljane in podjetja, saj jim bo omogočila potovanje, pošiljanje blaga ter učinkovit dostop do energije in digitalnih storitev visoke kakovosti.

V ta namen IPE podpira naložbe v prometno, energetsko in digitalno infrastrukturo z razvojem vseevropskih omrežij (v nadaljnjem besedilu: TEN). Predlaga se, da v obdobju 2021–2027 spodbuja tudi čezmejno sodelovanje na področju proizvodnje energije iz obnovljivih virov.

IPE se osredotoča na projekte z največjo evropsko dodano vrednostjo in spodbuja naložbe v projekte s čezmejnimi učinkom ter vseevropske interoperabilne sisteme in storitve, za katere je nadaljevanje financiranja po letu 2020 bistveno. IPE z učinkovitim načinom delovanja obravnava nedelovanje trga in pomaga privabljati nadaljnje naložbe iz drugih virov, zlasti zasebnega sektorja, v sinergiji in ob dopolnjevanju s pobudo InvestEU in drugimi programi Unije.

IPE je zasnovan tako, da spodbuja naložbe v vseevropska omrežja. Ta omrežja in čezmejno sodelovanje niso le ključni za delovanje enotnega trga, temveč so tudi strateškega pomena za izvajanje energetske unije, enotni digitalni trg in razvoj trajnostnih načinov prevoza. Brez

¹ https://ec.europa.eu/commission/publications/factsheets-long-term-budget-proposals_sl

posredovanja EU zasebni subjekti in nacionalni organi nimajo zadostnih spodbud za vlaganje v čezmejne infrastrukturne projekte².

Ob upoštevanju pomena boja proti podnebnim spremembam v skladu z zavezami Unije glede izvajanja Pariškega sporazuma o podnebnih spremembah ter zavezanosti ciljem Združenih narodov glede trajnostnega razvoja predlog Komisije za večletni finančni okvir za obdobje 2021–2027 določa ambicioznejši cilj za vključevanje podnebnih vprašanj v vse programe EU, pri čemer je skupni cilj, da se 25 % odhodkov EU nameni za podnebne cilje. Velik prispevek k doseganju tega cilja naj bi zagotovil IPE, saj naj bi bilo za podnebne cilje namenjenih 60 % njegovih sredstev. Prispevek tega programa k doseganju splošnega cilja se bo spremljal s sistemom podnebnih kazalnikov EU s primerno ravni razčlenitve ter vključno z uporabo natančnih metod, če so na voljo. Komisija bo informacije še naprej predstavljala vsako leto v smislu odobritev za prevzem obveznosti v okviru letnega predloga proračuna.

Komisija si bo prizadevala opredeliti ustrezne ukrepe v postopkih priprave, izvajanja, pregleda in ocenjevanja programa, da bi podprla popolno uporabo potenciala programa pri prispevanju k podnebnim ciljem.

Zaradi prihodnjih potreb po razogljičenju in digitalizaciji gospodarstva Unije bo potrebna vse večja konvergenca prometnega, energetskega in digitalnega sektorja. Zato bi bilo treba v celoti izkoristiti sinergije med temi tremi sektorji ter čim bolj povečati učinkovitost in uspešnost podpore Unije. Primeri sinergij vključujejo povezano in avtonomno mobilnost, čisto mobilnost na podlagi alternativnih goriv, shranjevanje energije in pametna omrežja. Da bi spodbujali projekte, ki obsegajo več kot en sektor, bodo spodbude vključevale možnost uporabe najvišje stopnje sofinanciranja zadevnih sektorjev. Poleg tega bo lahko vsak sektor kot upravičene stroške sprejel pomožne elemente, ki se nanašajo na drug sektor, na primer proizvodnjo energije iz obnovljivih virov v okviru prometnega projekta. Za spodbujanje in prednostno razvrstitev medsektorskih predlogov bo vidik sinergij predlaganega ukrepa ocenjen v skladu z merili za dodelitev. Sinergije se bodo izvajale prek skupnih delovnih programov in skupnega financiranja zadevnih sektorjev.

V prometu je cilj IPE prispevati k dokončanju obeh ravni TEN-T: strateške hrbtenice (tj. jedrnega omrežja) do leta 2030 in širše ravni (tj. celovitega omrežja) do leta 2050. Prav tako podpira uvajanje evropskih sistemov za upravljanje vseh vrst prometa, zlasti letalskega in železniškega, ter prispeva k prehodu EU na čisto, trajnostno, vključujočo, varno in zanesljivo mobilnost (npr. z vzpostavitvijo evropskega omrežja polnilne infrastrukture za alternativna goriva). Ocenjuje se, da bo dokončanje jedrnega omrežja TEN-T do leta 2030 med letoma 2017 in 2030 ustvarilo 7,5 milijona zaposlitvenih let, v Uniji pa se bo do leta 2030 BDP povečal za dodatnih 1,6 %.

Poleg tega bi bilo treba v skladu s skupnim sporočilom o izboljšanju vojaške mobilnosti v Evropski uniji iz novembra 2017³ in akcijskim načrtom za vojaško mobilnost, ki sta ga Komisija in visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko sprejela 28. marca 2018⁴, sredstva Unije za izvajanje civilno-vojaških prometnih projektov z dvojno rabo izvajati v okviru IPE.

² Sporočilo „Sodoben proračun za Unijo, ki varuje, opolnomoča in ščiti – Večletni finančni okvir za obdobje 2021–2027“, COM(2018) 321/4 z dne 2. maja 2018.

³ JOIN(2017) 41.

⁴ JOIN(2018) 5.

Na področju energetike je poudarek na dokončanju vseevropskih energetskega omrežij z razvojem projektov v skupnem interesu, ki se nanašajo na nadaljnje povezovanje notranjega energetskega trga ter čezmejno in medsektorsko interoperabilnost omrežij; trajnostnem razvoju z omogočanjem razogljičenja, zlasti prek vključevanja obnovljivih virov energije; in zanesljivosti oskrbe, med drugih prek digitalizacije in zagotavljanja pametnejše infrastrukture. IPE prispeva tudi k stroškovno učinkovitemu doseganju ciljev Pariškega sporazuma o podnebnih spremembah ter energetske in podnebne ciljeve do leta 2030 ter dolgoročnega cilja razogljičenja z vključevanjem energije iz obnovljivih virov prek razvoja ustrezne infrastrukture in s podpiranjem omejenega števila čezmejnih projektov na področju energije iz obnovljivih virov.

Na digitalnem področju pa IPE kar najbolj povečuje koristi enotnega digitalnega trga za vse državljane in podjetja ter javne uprave. Uvedba zelo visokozmogljivih digitalnih omrežij, ki zagotavljajo visoko stopnjo varnosti, podpira vse inovativne digitalne storitve, vključno s povezano mobilnostjo, in druge storitve javnega interesa. Poleg tega prispeva k zagotavljanju dostopa do v prihodnost usmerjenih širokopasovnih povezav (1 Gbit/s) do leta 2025 za vse glavne spodbujevalce socialno-ekonomskega razvoja, kot so šole, bolnišnice, prometna vozlišča, glavni izvajalci javnih storitev in digitalno intenzivna podjetja. Prispeva k splošni poveztljivosti evropskih ozemelj, tudi najbolj oddaljenih regij, z internetom.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Splošni cilj IPE je z omogočanjem ali pospeševanjem naložb v projekte v skupnem interesu podpirati doseganje ciljev politik EU v prometnem, energetske in digitalnem sektorju v zvezi z vseevropskimi omrežji ter podpirati čezmejno sodelovanje pri proizvodnji energije iz obnovljivih virov. Namenjen bo doseganju čim večjih sinergij med sektorji, ki jih pokriva IPE, in z drugimi programi EU.

V prometnem sektorju IPE prispeva k dolgoročnim ciljem EU glede dokončanja jedrnega omrežja TEN-T do leta 2030⁵ in napredka pri dokončanju celovitega omrežja TEN-T do leta 2050. To vključuje prehod na čisto, konkurenčno in povezano mobilnost⁶, uvedbo programa SESAR in evropskega sistema za upravljanje železniškega prometa (v nadaljnjem besedilu: ERTMS) ter prehod na nizkoogljično gospodarstvo prek inovativne infrastrukture, vključno s temeljno polnilno infrastrukturo EU do leta 2025.

IPE v energetske sektorju prispeva k dokončanju prednostnih koridorjev TEN-E in tematskih področij⁷ v skladu s cilji svežnja „Čista energija za vse Evropejce“⁸, da se zagotovi delovanje notranjega energetskega trga Unije, ki zagotavlja zanesljivost oskrbe (med drugim z digitalizirano in pametnejšo infrastrukturo) ter z vključevanjem obnovljivih virov energije prispeva k trajnostnemu razvoju in podnebnim ciljem.

Na področju obnovljivih virov energije bo IPE prispeval k stroškovno učinkovitemu doseganju predlaganega cilja EU za leto 2030, kar zadeva energetske prehod in vključevanje politik o energiji iz obnovljivih virov, vključno s sektorskim povezovanjem.

⁵ Uredba (EU) št. 1315/2013 o smernicah Unije za razvoj vseevropskega prometnega omrežja, člen 38.

⁶ COM(2017) 283, sporočilo Komisije „Evropa v gibanju – Agenda za socialno pravičen prehod na čisto, konkurenčno in povezano mobilnost za vse“.

⁷ Uredba (EU) št. 347/2013 o smernicah za vseevropsko energetske infrastrukturo.

⁸ COM(2016) 860 final.

V digitalnem sektorju IPE prispeva k doseganju infrastrukture za digitalno povezljivost gigabitne družbe⁹ kot osnovnega pogoja za delujoč enotni digitalni trg¹⁰ ter k zagotavljanju potrebne infrastrukture za ustrezno podporo vseevropske digitalne preobrazbe gospodarstva in družbe.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Prometno, energetska in digitalna infrastruktura v različni meri podpirajo številni programi in instrumenti EU za financiranje, med drugimi IPE, Evropski sklad za regionalni razvoj (v nadaljnjem besedilu: ESRR), Kohezijski sklad, Obzorje Evropa, InvestEU in LIFE. Pomembno je, da se različni programi in instrumenti Unije za financiranje čim bolj učinkovito uporabijo ter s tem čim bolj povečata dopolnjevanje in dodana vrednost naložb, ki jih podpira Unija. To se bo doseglo z racionaliziranim naložbenim procesom, ki omogoča prepoznavnost prometne komponente in skladnost ustreznih programov Unije ob tesnem sodelovanju z državami članicami.

Ukrepi programa bi se morali uporabiti za sorazmerno odpravljanje nedelovanja trga ali neoptimalnih naložbenih okoliščin, pri tem pa se ne bi smeli podvajati ali v celoti nadomestiti zasebnega financiranja in imeti bi morali jasno evropsko dodano vrednost. To bo zagotovilo skladnost med ukrepi programa in pravili EU o državni pomoči, s čimer se bo preprečilo nepotrebno izkrivljanje konkurence na notranjem trgu.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Vseevropska omrežja so obravnavana v členu 170 PDEU, ki določa: „[...] Unija [...] prispeva k vzpostavitvi in razvoju vseevropskih omrežij na področju prometne, telekomunikacijske in energetske infrastrukture.“ Pravica EU, da deluje na področju financiranja infrastrukture, je določena v členu 171, ki določa, da Unija „lahko podpira projekte v skupnem interesu, ki jih podpirajo države članice, [...] zlasti s študijami izvedljivosti, kreditnimi garancijami ali subvencioniranjem obrestnih mer“. Člen 172 PDEU določa, da „Evropski parlament in Svet sprejmeta smernice in druge ukrepe, navedene v členu 171(1), po rednem zakonodajnem postopku ter po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij“.

Spodbujanje obnovljivih virov energije je obravnavano v členu 194 PDEU, kjer je izrecno navedeno kot eden od ciljev energetske politike EU. Ker čezmejni projekti na področju energije iz obnovljivih virov prispevajo k stroškovno učinkovitemu doseganju cilja Unije za leto 2030, bi moral tudi zakonodajni instrument temeljiti na členu 194 PDEU.

Zakonodajni instrument in vrsta ukrepa (tj. financiranje) sta opredeljena v PDEU, ki je pravna podlaga za IPE in določa, da se lahko naloge, prednostni cilji in organizacija vseevropskih omrežij opredelijo v uredbah.

⁹ Tj. gigabitna povezljivost za vse glavne spodbujevalce socialno-ekonomskega razvoja, visokozmogljiva 5G-povezljivost, dostop do internetne povezljivosti z zagotavljanjem hitrosti prenosa vsaj 100 Mb/s, ki se lahko nadgradi na gigabitno hitrost, za vsa evropska gospodinjstva, tudi na podeželju; glej sporočilo „Povezljivost za konkurenčen enotni digitalni trg – evropski gigabitni družbi naproti“, COM(2016) 587.

¹⁰ Sporočilo „Povezani enotni digitalni trg za vse“, COM(2017) 228.

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

Zaradi obsega težav, ki jih obravnava IPE, je posebno potrebno ukrepanje EU, saj se težave po naravi nanašajo na celotno EU in se lahko učinkoviteje rešijo na ravni Unije, kar prinaša na splošno večje koristi, pospešuje izvajanje in zmanjšuje stroške, če države članice ukrepajo skupaj. Potrebe po naložbah v TEN po letu 2020 so velike in presegajo vire, ki so na voljo na ravni držav članic.

Pričakuje se tudi, da bo projekte na področju obnovljivih virov energije v prihodnosti vse bolj financiral trg. Morebitna podpora na tem področju bi pokrila le stroške premagovanja ovir in nezadostnih spodbud, povezane s čezmejnimi sodelovanjem med državami članicami, in/ali ovir, ki preprečujejo sektorsko povezovanje. Takšno usklajevanje med državami članicami lahko pripelje do ekonomije obsega, prepreči podvajanje infrastruktur, poveča uporabo po Evropi, da bi se bolje izrazil razpoložljivi potencial, prispeva k zbliževanju politik in s tem k nadaljnjemu povezovanju trga, prenosu znanja ter uveljavljanju in razširjanju inovativnih tehnologij na evropskem domačem trgu.

- **Sorazmernost**

Predlog je skladen z načelom sorazmernosti in spada v obseg ukrepanja na področju vseevropskih omrežij, kot je opredeljeno v členu 170 PDEU in členu 194 PDEU za čezmejne projekte na področju energije iz obnovljivih virov. Ukrep, ki se predvideva v tem predlogu, je posebej omejen na evropsko razsežnost prometne, energetske in digitalne infrastrukture ter čezmejno uporabo obnovljivih virov energije.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z ZAJINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja ustreznosti obstoječe zakonodaje**

V skladu z obstoječo uredbo o IPE¹¹ je morala Komisija v sodelovanju z državami članicami in zadevnimi upravičenci Evropskemu parlamentu in Svetu predložiti poročilo¹² o vmesni oceni IPE. Temu poročilu, ki ga je Komisija sprejela 13. februarja 2018, je bil priložen delovni dokument služb Komisije. V oceni je obravnavana splošna smotrnost programa glede na njegove splošne in sektorske cilje ter v primerjavi z dosežki na podlagi nacionalnih ukrepov ali ukrepov EU. V skladu s smernicami Komisije za boljše pravno urejanje je bila ocena izvedena ob upoštevanju petih meril: uspešnosti, učinkovitosti, ustreznosti, skladnosti in dodane vrednosti EU.

Sklepne ugotovitve vmesne ocene IPE so bile na splošno take:

Iz ocene je razvidno, da po prvih treh letih in pol od vzpostavitve IPE program dobro deluje, čeprav je še veliko prezgodaj, da bi bilo mogoče izmeriti rezultate, saj je program še v zgodnji fazi izvajanja. Poleg tega okvir smotrnosti, opredeljen v uredbi, ne vsebuje jasno opredeljenih ali trdnih kazalnikov. Ob upoštevanju tega pridržka je iz ocene razvidno:

- *IPE je učinkovit in ciljno usmerjen instrument za naložbe v vseevropsko infrastrukturo (TEN) v prometnem, energetske in digitalnem sektorju. Od leta 2014 je bilo iz tega instrumenta vloženih 25 milijard EUR, tako da so skupne naložbe v infrastrukturo v EU znašale približno 50 milijard EUR. IPE prispeva k prednostnim nalogam Komisije na področju delovnih mest, rasti in naložb, notranjega trga,*

¹¹ Člen 27 Uredbe (EU) št. 1316/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013.

¹² COM(2018) 65.

energetske unije in podnebja ter enotnega digitalnega trga. S tem krepi konkurenčnost in posodobitev gospodarstva EU.

- *IPE zagotavlja visoko dodano vrednost EU vsem državam članicam, saj podpira projekte povezovanja s čezmejno razsežnostjo. Večina finančnih sredstev je dodeljenih projektom, ki premoščajo manjkajoče povezave in odpravljajo ozka grla, s ciljem zagotoviti ustrezno delovanje notranjega trga EU in ozemeljsko kohezijo med državami članicami v prometnem, energetske in digitalnem sektorju. Projekti na področju energetike zagotavljajo tudi zanesljivo oskrbo z energijo in so ključnega pomena za stroškovno učinkovito razogljčenje in posodobitev gospodarstva. IPE je tudi instrument uvedbe novih vseevropskih sistemov upravljanja in varnosti prometa (na primer SESAR na področju letalstva, ERTMS na področju železnic), visokozmogljivih električnih vodov in pametnih omrežij, ki so bistvenega pomena za hitro vključevanje obnovljivih, neogljčnih virov energije ter pri vzpostavitvi širokopasovnih in medsebojno povezanih digitalnih storitev (kot so odprti podatki, e-zdravje, e-javno naročanje, e-identifikacija in e-podpis).*
- *Neposredno upravljanje nepovratnih sredstev IPE se je izkazalo za zelo učinkovito z veliko bazo projektov in konkurenčnim izbirnim postopkom, poudarkom na ciljnih politikah EU, usklajenim izvajanjem in celovitim sodelovanjem držav članic. Izvajalska agencija INEA dosega zelo dobre rezultate pri finančnem upravljanju IPE in optimizaciji proračuna, zlasti zaradi svoje prilagodljivosti in hitre preusmeritve denarja, ki ni bil porabljen za nekatere ukrepe, v financiranje novih.*
- *Prvič se je zgodilo, da je bil del kohezijskega proračuna (11,3 milijarde EUR za promet) izvršen na podlagi neposrednega upravljanja v okviru IPE. V prvi polovici programskega obdobja je bilo dodeljenih 100 % sredstev, in sicer skoraj izključno za trajnostne načine prevoza. Ciljno usmerjena tehnična pomoč, nižji upravni stroški držav članic, jasne prednostne naloge financiranja in velika baza projektov, ki temelji na neprekinjenosti projektov in študij, ki so jih predhodno podpirali program TEN-T ali instrumenti kohezijske politike, prispevajo k hitri dodelitvi finančnih sredstev.*
- *IPE še naprej uporablja in razvija inovativne finančne instrumente. Njihov razvoj pa je bil omejen zaradi novih možnosti, ki jih ponuja Evropski sklad za strateške naložbe (v nadaljnjem besedilu: EFSI). Pričakuje se, da se bo uporaba finančnih instrumentov IPE povečala v drugi polovici programa, ko bo zagotovljeno dopolnjevanje med posebnimi finančnimi instrumenti IPE in EFSI. Pričakuje se, da bo Sklad za širokopasovno povezovanje Evrope na podlagi prispevkov iz IPE in EFSI začel delovati leta 2018 ter s pomembnim učinkom finančnega vzvoda financiral vzpostavitev zelo visokozmogljivih omrežij na manj pokritih območjih.*
- *Poleg tega je bila prva izkušnja kombiniranja nepovratnih sredstev s finančnimi instrumenti, ki je bila na področju prometa izvedena leta 2017, zelo pozitivna, saj je bilo na razpis z okvirnim proračunom 1 milijarde EUR vloženih za 2,2 milijarde EUR vlog, s tem pa je uporaba nepovratnih sredstev omogočila čim večjo izkoriščenost zasebnih ali javnih sredstev.*
- *Poraba IPE na področjih prometa in energetike v veliki meri prispeva k cilju EU, da je vsaj 20 % skupnega proračuna EU namenjenega porabi, povezani s podnebnimi ukrepi. Na področju energetike je bilo več kot 50 % proračuna IPE za energetiko dodeljenih prenosnim električnim in pametnim omrežjem, kar prispeva k energetske preobrazbi.*

- *Na področju telekomunikacij je iz dvojne osredotočenosti IPE na digitalne čezmejne storitve v javnem interesu ter komunikacijsko in računalniško infrastrukturo razvidno, da ima program pomemben vpliv na doseganje ciljev EU na področju enotnega digitalnega trga, kar državljanom in podjetjem omogoča dostop do visokokakovostnih digitalnih storitev po vsej Evropi. V pomoč je pri razvoju in izvajanju skupnih politik za obravnavo družbenih izzivov, vključno z digitalno preobrazbo zdravstvenega varstva, kibernetске varnosti in digitalizacije vlad. Vendar je IPE na področju telekomunikacij zaradi omejenih sredstev lahko podprl le prve korake v smeri popolne čezmejne digitalne infrastrukture na področju javnega interesa. Upoštevajoč naložbeno vrzel so bili glede na omejena sredstva, dodeljena širokopasovni povezavi v okviru IPE, potrebni inovativna izvedba in prizadevanja za čim večjo izkoriščenost sredstev, da se zagotovi uspešnost. Toda zaradi zapletenosti namenskih finančnih instrumentov se bodo naložbe na terenu uresničile šele v poznejši fazi izvajanja programa.*
- *IPE je preveril tudi medsektorske sinergije, vendar so ga omejevale ovire v trenutnem pravnem/proračunskem okviru. Treba bo zagotoviti večjo prilagodljivost smernic sektorske politike in instrumenta IPE, da se omogočijo sinergije ter boljša odzivnost na nov tehnološki razvoj in prednostne naloge, kot je digitalizacija, hkrati pa se pospešuje razogljičenje in obravnavajo skupni družbeni izzivi, kot je kibernetška varnost.*
- *Dokončanje TEN, kot je opredeljeno v prednostnih politikah EU, še vedno zahteva ogromno vlaganj, del teh pa bo odvisen od nadaljnje podpore EU. Obseg IPE trenutno omogoča obravnavo le nekaterih opredeljenih primerov nedelovanja trga v vseh treh sektorjih. Obstajajo torej možnosti za zagotovitev več javnih in zasebnih naložb, če bodo na voljo dodatna sredstva EU za obravnavo primerov nedelovanja trga.*

Predlog, da bi čezmejno sodelovanje na področju energije iz obnovljivih virov postalo upravičeno do finančnih sredstev IPE, podpirajo pomembne ugotovitve ocene v okviru programa ustreznosti in uspešnosti direktive o energiji iz obnovljivih virov iz leta 2016¹³.

• **Posvetovanja z zainteresiranimi stranmi**

Spletno javno posvetovanje, organizirano v okviru niza javnih posvetovanj o celotnem spektru financiranja EU v prihodnosti, se je začelo 10. januarja 2018 in je trajalo 8 tednov, do 9. marca 2018. Nanašalo se je na strateško financiranje infrastrukture (ki ga sestavljajo IPE, Galileo in ITER), več kot 96 % odgovorov pa je bilo povezanih z IPE.

Zainteresirane strani so na splošno znova izrazile podporo programu IPE in poudarile njegovo ključno vlogo pri prispevanju k ciljem EU na področjih, kot so dokončanje vseevropskih omrežij, spodbujanje gospodarske rasti in delovnih mest v celotni EU ter prehod na nizkoogljično gospodarstvo in družbo, ki sta odporna proti podnebnim spremembam. Zainteresirane strani so spodbujale dodatno prilagodljivost novega programa, da bi spodbudil nadaljnje sinergije med tremi sektorji.

Sodelujoči v prometnem sektorju so poudarili pomen IPE pri olajševanju čezmejnih projektov ter odpravljanju ozkih grl in manjkajočih povezav.

¹³ SWD(2016) 416.

Odgovori, povezani z energetiko, so v zelo veliki meri potrdili pomemben prispevek IPE k dokončanju vseevropskega energetskega infrastrukturnega omrežja in tako tudi k izpolnitvi ciljev energetske unije, ki prinašajo znatne koristi za vse evropske državljane, pri čemer je bil prehod na nizkoogljično gospodarstvo uvrščen najvišje med izzivi v prihodnosti.

Zainteresirane strani so zahtevale večji proračun za pospešeno razogljčenje in digitalizacijo energetskega in tudi prometnega sektorja ob povečanju povezljivosti v EU.

Na digitalnem področju so sodelujoči poudarili osrednjo vlogo širokopasovne povezljivosti kot spodbujevalca gospodarskega in socialnega razvoja v družbi in sektorjih. Da bi se povečala konkurenčnost EU, pozivajo k večjim naložbam v povezljivost in 5G, kar bi izboljšalo gospodarsko uspešnost, ustvarilo delovna mesta v EU in spodbudilo kakovosten preskok pri prehodu na digitalno družbo.

Zainteresirane strani so hkrati dale koristne povratne informacije o področjih, kjer so potrebne nadaljnje izboljšave ali razvoj. To je podrobneje opisano v posvetovalnem poročilu v Prilogi 2 k spremni oceni učinka.

• **Ocena učinka**

Predlog Komisije temelji na oceni učinka, ki je bila Odboru za regulativni nadzor predložena 21. marca 2018 in za katero je ta odbor izdal pozitivno mnenje (sklic „večletni finančni okvir – IPE“) s pridržki. Odbor je priporočil predvsem jasnejši opis ureditev za spremljanje in ocenjevanje programa z boljšo razlago skladnosti z drugimi programi EU in podrobnejšim pojasnilom, kako razširitev področja uporabe programa krepi čezmejno naravo IPE. Priporočila, ki jih je odbor podal v svojem mnenju, so bila upoštevana v končni različici poročila o oceni učinka¹⁴.

V skladu s splošnim pristopom, ki se uporablja za vse ocene učinka, povezane z večletnim finančnim okvirom, je bila ocena učinka IPE osredotočena na spremembe in izbire politike, predvidene v zakonodajnem predlogu. Poročilo zlasti pojasnjuje strukturo in prednostne naloge predlaganega nadaljevanja programa IPE ter preučuje možnosti najbolj optimalne izvedbe. Poročilo o oceni učinka se opira na spoznanja in izkušnje iz sedanjega IPE, pri čemer se nedavna vmesna ocena IPE uporablja kot glavni vir podatkov (poleg rezultatov odprtega javnega posvetovanja, ki je bilo organizirano v okviru niza javnih posvetovanj o celotnem spektru financiranja EU v prihodnosti, in bolj ciljno usmerjenih izmenjav z zainteresiranimi stranmi v primeru sinergij in energije iz obnovljivih virov).

Na podlagi pridobljenih spoznanj ter ob upoštevanju novih izzivov in dogodkov (zlasti v digitalnem sektorju) je bilo ocenjeno, ali je treba cilje prilagoditi za nadaljnji program. Določeni so bili izzivi za novi program IPE in ocenjeno je bilo, kako bi IPE lahko izpolnil skupne cilje večletnega finančnega okvira, kot so poenostavitev ter večja prilagodljivost in smotrnost. Struktura in prednostne naloge, umerjanje s sedanjim IPE in predvideni mehanizem izvajanja novega programa so se dodatno obravnavali z vidika učinkovitega doseganja zastavljenih ciljev programa. Ocenjene so bile alternativne možnosti izvajanja, zlasti za razširitev področja posredovanja programa v digitalnem stebru in za čezmejne projekte na področju energije iz obnovljivih virov.

Z oceno učinka so bile preučene tudi možnosti in zmogljivosti za okrepitev sinergij med sektorji v okviru programa. Ocenjena je bila zlasti možnost sprejetja skupnih delovnih programov, ki bi zajemali posebne prednostne naloge v več sektorjih in odpravo ovir, ki so v tekočem obdobju ovirale sinergije, zlasti v zvezi s pravili o upravičenosti.

¹⁴ Spremembe ocene učinka v skladu z mnenjem odbora so podrobno opisane v Prilogi 1 k oceni učinka.

Predlog Komisije se natančno ujema s prednostno možnostjo politike, opredeljeno v oceni.

- **Ustreznost in poenostavitev ureditve**

Prizadevanja za splošno poenostavitev v okviru globalnih ukrepov Komisije za poenostavitev iz večletnega finančnega okvira po letu 2020 bodo vplivala na izvedbo programa IPE. Komisija je novi večletni finančni okvir začela pripravljati z objavo bele knjige o prihodnosti Evrope marca 2017. Sledila je objava razmisleka o prihodnosti financ EU junija 2017 in smernic GD BUDG o temeljnih aktih poenostavljenega programa novembra oz. decembra 2017. Rezultati tega političnega procesa zagotavljajo smernice od zgoraj navzdol za naslednji večletni finančni okvir in bodo vplivali na obliko programskega obdobja IPE po letu 2020.

Prizadevanja za splošno poenostavitev za ureditev IPE po letu 2020 so v skladu z zgoraj opisanimi horizontalnimi smernicami. To se sklada z drugimi programi financiranja in bo posledično vplivalo na novi IPE zlasti glede poenostavljenih možnosti obračunavanja stroškov, stopenj sofinanciranja, vključenosti zainteresiranih strani ter oblikovanja ciljev programa, njegovega spremljanja in poročanja o njem. Zagotovil se bo tudi še bolj poenostavljen pravni okvir IPE z racionalizirano uredbo o IPE ter možnostjo prenosa določb in pogojev na delovne programe, kar bo spodbujalo nadaljnje sinergije med tremi sektorji in omogočilo, da se IPE prilagodi prihodnjim potrebam.

Poenostavitev programa bo zmanjšala regulativno breme in stroške skladnosti za zainteresirane strani, vključene v program, kar bo posledično pozitivno vplivalo na konkurenčnost EU v zadevnih sektorjih. Omogočila bo tudi dodatna prizadevanja za digitalizacijo v skladu s smernicami za boljše pravno urejanje in že vzpostavljenimi digitalnimi podpornimi storitvami za izvajanje programa (npr. informacijski sistem TENtec).

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Predlog Komisije za IPE vključuje naslednje zneske:

Instrument za povezovanje Evrope za obdobje 2021–2027 (zneski v EUR v tekočih cenah)	
Promet:	30 615 493 000
<i> vključno:</i>	
splošna sredstva:	12 830 000 000
prispevki iz Kohezijskega sklada:	11 285 493 000
podpora za vojaško mobilnost:	6 500 000 000
Energetika	8 650 000 000
Digitalni sektor	3 000 000 000
Skupaj	42 265 493 000

Komisija na podlagi pozitivnih izkušenj z izvajanjem sedanjega programa IPE predlaga nadaljnje izvajanje novega programa za tri sektorje IPE pod neposrednim upravljanjem Evropske komisije in Izvajalske agencije za inovacije in omrežja (v nadaljnjem besedilu: INEA).

Kot je podrobneje navedeno v oceni finančnih posledic zakonodajnega predloga, bo predlagani proračun pokrival vse potrebne operativne odhodke za izvajanje programa ter tudi stroške človeških virov in druge upravne odhodke, povezane z upravljanjem programa.

5. DRUGI ELEMENTI

• Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja

Izvajanje programa bo preneseno na INEA, razen nekaterih ukrepov za podporo programa, ki jih bodo neposredno upravljali matični generalni direktorati.

Vmesna ocena¹⁵ sedanjega IPE za obdobje 2014–2020 je pokazala, da se je „neposredno upravljanje nepovratnih sredstev IPE [...] izkazalo za zelo učinkovito z veliko bazo projektov in konkurenčnim izbirnim postopkom, poudarkom na ciljih politik EU, usklajenim izvajanjem in celovitim sodelovanjem držav članic. Izvajalska agencija INEA dosega zelo dobre rezultate pri finančnem upravljanju IPE in optimizaciji proračuna, zlasti zaradi svoje prilagodljivosti in hitre preusmeritve denarja, ki ni bil porabljen za nekatere ukrepe, v financiranje novih.“

Zato se predlaga ohranitev sedanjega mehanizma izvajanja. Uvedene pa bodo izboljšave v zvezi s poenostavitvijo in prilagodljivostjo.

V primerjavi z IPE za obdobje 2014–2020 se bo vzpostavil preprostejši, vendar trdnjši okvir smotnosti za spremljanje doseganja ciljev programa in njegovega prispevka k ciljem politik EU. Kazalniki za spremljanje izvajanja in napredka programa se bodo nanašali zlasti na:

- učinkovita in medsebojno povezana omrežja in infrastrukturo za pametno, trajnostno, vključujočo, varno in zanesljivo mobilnost ter prilagajanje zahtevam glede vojaške mobilnosti;
- prispevek k medsebojni povezanosti in integraciji trgov, zanesljivosti oskrbe z energijo in trajnostnemu razvoju z omogočanjem razogljičenja; prispevek k čezmejnemu sodelovanju na področju energije iz obnovljivih virov;
- prispevek k vzpostavitvi infrastrukture za digitalno povezanost v celotni Evropski uniji.

INEA bo zbrala potrebne podatke med izvajanjem in ocenjevanjem podprtih ukrepov. V ta namen bodo pogoji za oddajo vloge za nepovratna sredstva in vzorčni sporazum o nepovratnih sredstvih vsebovali sorazmerne zahteve za vložnike in upravičence glede predložitve potrebnih podatkov.

Komisija bo izvedla vmesno in naknadno oceno programa, da oceni njegovo uspešnost, učinkovitost, ustreznost, skladnost in dodano vrednost v skladu z odstavkom 3 člena 34 finančne uredbe.

Komisija sklepne ugotovitve teh ocen skupaj s svojimi pripombami predloži Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij.

• Podrobna razlaga posameznih določb predloga

Člen 1 – Predmet urejanja

Ta člen predstavlja predmet urejanja uredbe, ki je vzpostavitev IPE.

Člen 2 – Opredelitev pojmov

Ta člen določa opredelitve pojmov v zvezi z uredbo.

Člen 3 – Cilji

¹⁵

COM(2018) 66.

Ta člen določa splošni cilj programa s poudarkom na sinergijah med prometnim, energetske in digitalnim sektorjem ter specifične cilje za vsak sektor.

Člen 4 – Proračun

Ta člen določa skupni proračun programa. Proračun je razdeljen na prometni (vključno s prerazporeditvijo iz Kohezijskega sklada in podporo za vojaško mobilnost iz obrambnega grozda), energetske in digitalni sektor.

Člen vključuje določbo o kritju vseh potrebnih stroškov, ki se nanašajo na pripravo, spremljanje, nadzor, revizijo, ocenjevanje in druge dejavnosti ter potrebne študije, srečanja strokovnjakov, korporativna informacijskotehnološka orodja ter vso drugo tehnično in upravno pomoč, potrebno v zvezi z upravljanjem programa.

V členu je tudi navedeno, da so lahko odhodki za ukrepe za prve delovne programe upravičeni od 1. januarja 2021.

Člen določa, da bodo pri prerazporeditvi sredstev iz Kohezijskega sklada v prometnem sektorju nacionalna dodeljena finančna sredstva znašala 70 % skupnih prerazporejenih sredstev ter se bodo upoštevala do 31. decembra 2023. Poleg tega navaja, da lahko države članice zahtevajo, da se sredstva, ki so jim dodeljena v okviru deljenega upravljanja, prerazporedijo instrumentu IPE.

Člen 5 – Tretje države, pridružene programu

Ta člen določa pogoje, pod katerimi lahko v programu sodelujejo tretje države.

Člen 6 – Izvajanje in oblike financiranja EU

Ta člen kot način upravljanja IPE opredeljuje neposredno upravljanje, zlasti v obliki nepovratnih sredstev in javnih naročil kot tudi v obliki finančnih instrumentov v okviru operacij mešanega financiranja. Izvajanje programa se lahko prenese na izvajalsko agencijo.

Člen 7 – Čezmejni projekti na področju energije iz obnovljivih virov

Ta člen se nanaša na opredelitev čezmejnih projektov na področju energije iz obnovljivih virov in na posebna merila za upravičenost, ki se uporabljajo zanje.

Člen 8 – Projekti v skupnem interesu na področju infrastrukture za digitalno povezanost

Ta člen se nanaša na opredelitev projektov v skupnem interesu na področju infrastrukture za digitalno povezanost ter na posebna merila za upravičenost in prednostno razvrščanje, ki se uporabljajo glede podpore teh projektov prek programa.

Člen 9 – Upravičeni ukrepi

V tem členu so podrobno določeni ukrepi v okviru posameznega specifičnega cilja, ki so upravičeni do finančne pomoči na podlagi uredbe.

Člen vključuje določbo, ki omogoča prožen pristop k ukrepom, ki poleg obravnave specifičnega cilja programa prispevajo tudi k spodbujanju sinergij med prometnim, energetske ali digitalnim sektorjem.

Člen 10 – Sinergije

Ta člen določa določbe, ki se uporabljajo za ukrepe sinergij med sektorji programa bodisi na podlagi medsektorskih delovnih programov bodisi na podlagi sofinanciranja pomožnih elementov ukrepa, če so izpolnjeni nekateri pogoji, določeni v tem členu.

Člen 11 – Upravičeni subjekti

Ta člen določa merila za upravičenost oseb in subjektov do vključenosti v program. Navaja, da lahko delovni programi določajo nekatere dodatne pogoje, kot je na primer soglašanje države članice s predlogom.

Člen 12 – Nepovratna sredstva

Ta člen določa, da se bodo nepovratna sredstva IPE dodelila in upravljala v skladu s finančno uredbo.

Člen 13 – Merila za dodelitev

Ta člen določa skupno referenco za tri sektorje glede meril za dodelitev v zvezi z oceno predloga.

Uvaja posebne zahteve, da se bolje upošteva koridorski pristop v prometnem sektorju, zlasti – kjer je primerno – delovni načrti za koridor in izvedbeni akti v skladu s členom 47 Uredbe (EU) št. 1315/2013 ter mnenje odgovornega evropskega koordinatorja v skladu s členom 45(8) navedene uredbe.

Člen 14 – Stopnje sofinanciranja

Ta člen določa najvišje stopnje sofinanciranja, ki se uporabljajo za posamezni sektor. Določa tudi najvišje stopnje sofinanciranja za spodbujanje sinergij v primeru medsektorskih delovnih programov, ki pokrivajo več kot en sektor.

Člen tudi uvaja odstopanje glede zneskov, prerazporejenih iz Kohezijskega sklada.

Člen 15 – Upravičeni stroški

Ta člen določa merila za upravičenost stroškov, ki se uporabljajo poleg meril iz člena 186 finančne uredbe.

Člen 16 – Kombiniranje nepovratnih sredstev z drugimi viri financiranja

Ta člen zagotavlja, da se nepovratna sredstva lahko uporabljajo v kombinaciji s sredstvi Evropske investicijske banke ali nacionalnih spodbujevalnih bank ali drugih razvojnih in javnih finančnih institucij ter finančnih institucij in vlagateljev iz zasebnega sektorja, vključno prek javno-zasebnih partnerstev.

Člen 17 – Zmanjšanje ali ukinitvev nepovratnih sredstev

Da bi zagotovili dobro finančno poslovanje in zmanjšali tveganja, povezana s pomembnimi zamudami, ki se lahko pojavijo pri velikih infrastrukturnih projektih, ta člen opredeljuje pogoje za zmanjšanje ali ukinitvev nepovratnih sredstev. Določa, da se lahko nepovratna sredstva zmanjšajo ali ukinejo, če se ukrep ni začel izvajati v enem letu od datuma začetka, navedenega v sporazumu o nepovratnih sredstvih, ali če se po pregledu napredka ukrepa

ugotovi, da so pri izvajanju ukrepa nastale tako velike zamude, da cilji ukrepa verjetno ne bodo doseženi.

Člen 18 – Kumulativno, dopolnilno in kombinirano financiranje

Ta člen zagotavlja, da lahko ukrep, ki je prejel prispevek iz programa, prejme tudi prispevek iz katerega koli drugega programa Unije, če prispevka ne krijeta istih stroškov.

Člen določa možnost, da se predlagani ukrep, ki je bil pozitivno ocenjen v okviru IPE, vendar se ne more financirati zaradi proračunskih omejitev, financira iz ESRR ali Kohezijskega sklada.

Člen 19 – Delovni program

Ta člen določa, da se bo program izvajal z delovnimi programi, ki jih je Komisija sprejela z izvedbenim aktom v skladu s postopkom pregleda.

Člen 20 – Spremljanje in poročanje

Ta člen določa povezavo s Prilogo, kjer so na voljo kazalniki za spremljanje programa IPE. Člen omogoča spremembo kazalnikov z delegiranim aktom. Poleg tega bo oblikovan okvir za spremljanje in ocenjevanje, da se omogoči ocena napredka programa pri doseganju njegovih ciljev.

Člen 21 – Ocenjevanje

Ta člen Komisiji nalaga obveznost, da izvede vmesno in naknadno oceno programa ter sklepne ugotovitve ocen skupaj s pripombami sporoči Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij.

Člen 22 – Postopek v odboru

Ta člen ustanavlja usklajevalni odbor za IPE v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011. Določa, da se uporablja postopek pregleda iz člena 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 23 – Delegirani akti

Ta člen Komisiji omogoča sprejetje delegiranih aktov v zvezi z deli I, II, III, IV in V Priloge.

Člen 24 – Izvajanje prenosa pooblastila

Ta člen vsebuje standardne določbe o prenosu pooblastila.

Člen 25 – Obveščanje, sporočanje in objava podatkov

Ta člen prejemnike sredstev IPE zavezuje, da zagotovijo prepoznavnost financiranja svojih ukrepov s strani EU, Komisiji pa nalaga obveznost obveščanja o ukrepih IPE in njihovih rezultatih.

Člen 26 – Zaščita finančnih interesov Unije

Ta člen se nanaša na pristojnost Evropskega urada za boj proti goljufijam (v nadaljnjem besedilu: OLAF) in Evropskega računskega sodišča v zvezi s tretjimi državami, pridruženimi programu.

Člen 27 – Razveljavitev in prehodne določbe

Ta člen razveljavlja prejšnjo uredbo o IPE (Uredbo (EU) št. 1316/2013) in Uredbo (EU) št. 283/2014 o smernicah za vseevropska omrežja na področju telekomunikacijske infrastrukture.

Vključene so tudi prehodne določbe v zvezi z ukrepi IPE ter tehnično in upravno pomočjo.

Člen 28 – Začetek veljavnosti

Ta člen določa, da se uredba uporablja od 1. januarja 2021.

Priloga – Del I – Kazalniki

V tem delu Priloge so navedeni kazalniki, ki se uporabljajo za spremljanje napredka programa glede na njegove splošne in specifične cilje.

Priloga – Del II – Okvirni odstotki za prometni sektor

Ta del Priloge vsebuje okvirne odstotke za razdelitev proračunskih sredstev v prometnem sektorju.

Priloga – Del III – Koridorji in predhodno določeni odseki jedrnega omrežja, predhodno določeni odseki celovitega omrežja

Ta del Priloge opredeljuje uskladitev koridorjev jedrnega omrežja, vključno z njihovimi predhodno določenimi odseki, ter vsebuje okvirni seznam čezmejnih odsekov celovitega omrežja.

Priloga – Del IV – Opredelitev čezmejnega projekta na področju energije iz obnovljivih virov

Ta del Priloge opredeljuje merila in postopek za opredelitev čezmejnih projektov na področju energije iz obnovljivih virov.

Priloga – Del V – Projekti v skupnem interesu na področju infrastrukture za digitalno povezljivost

Ta del Priloge vsebuje okvirni seznam predhodno določenih projektov v skupnem interesu na področju digitalne povezljivosti.

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o vzpostavitvi instrumenta za povezovanje Evrope ter razveljavitvi uredb (EU)
št. 1316/2013 in (EU) št. 283/2014**

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti členov 172 in 194 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij²,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Unija za doseganje pametne, trajnostne in vključujoče rasti ter spodbujanje ustvarjanja novih delovnih mest v prometnem, telekomunikacijskem in energetskem sektorju potrebuje sodobno in visokozmogljivo infrastrukturo, ki bo prispevala k povezovanju in združevanju Unije in vseh njenih regij. Te povezave bi morale prispevati k izboljšanju prostega pretoka oseb, blaga, kapitala in storitev. Vseevropska omrežja bi morala olajšati čezmejne povezave, spodbujati večjo ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo ter prispevati k bolj konkurenčnemu socialnemu tržnemu gospodarstvu in boju proti podnebnim spremembam.
- (2) Namen vzpostavitve instrumenta za povezovanje Evrope (v nadaljnjem besedilu: program) je spodbuditi naložbe na področju vseevropskih omrežij ter krepiti financiranje iz javnega in zasebnega sektorja, hkrati pa povečati pravno varnost in spoštovati načelo tehnološke nevtralnosti. Program mora omogočiti, da se v celoti izkoristijo sinergije med prometnim, energetskim in digitalnim sektorjem, kar bo povečalo učinkovitost ukrepanja Unije in omogočilo optimizacijo stroškov izvajanja.
- (3) Program bi moral biti usmerjen v podporo projektov glede podnebnih sprememb, okoljsko in družbeno trajnostnih projektov ter po potrebi ukrepov za blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje. Zlasti bi bilo treba okrepiti prispevek programa k doseganju ciljev Pariškega sporazuma, predlaganih podnebnih in energetskih ciljev za leto 2030 ter dolgoročnega cilja razogljičenja.
- (4) Ob upoštevanju pomena boja proti podnebnim spremembam v skladu z zavezami Unije glede izvajanja Pariškega sporazuma ter zavezanosti ciljem Združenih narodov

¹ UL C , , str. .

² UL C , , str. .

glede trajnostnega razvoja bi morala ta uredba vključevati podnebne ukrepe in pripeljati do izpolnitve skupnega cilja, tj. da se 25 % proračunskih odhodkov nameni za podporo podnebnim ciljem³. Ukrepi v okviru tega programa naj bi 60 % skupnih finančnih sredstev programa prispevali k podnebnim ciljem, med drugim na podlagi naslednjih označevalcev Rio: i) 100 % za odhodke, ki se nanašajo na železniško infrastrukturo, alternativna goriva, čisti mestni promet, prenos električne energije, shranjevanje električne energije, pametna omrežja, prevoz CO₂ in energijo iz obnovljivih virov; ii) 40 % za celinske plovne poti, multimodalni prevoz in plinsko infrastrukturo, če omogočajo večjo uporabo obnovljivega vodika ali biometana. Ustrezni ukrepi bodo opredeljeni med pripravo in izvajanjem programa ter ponovno ocenjeni v okviru ustreznih postopkov ocenjevanja in pregledovanja. Da bi preprečili občutljivost infrastrukture za morebitne dolgoročne učinke podnebnih sprememb in zagotovili, da so stroški emisij toplogrednih plinov iz projekta vključeni v ekonomsko oceno projekta, bi bilo treba pri projektih, ki jih podpira program, upoštevati prilagajanje na podnebne spremembe v skladu s smernicami, ki bi jih morala pripraviti Komisija, po potrebi skladno s smernicami, pripravljenimi za druge programe Unije.

- (5) Za izpolnjevanje obveznosti poročanja iz člena 11(c) Direktive (EU) 2016/2284 o zmanjšanju nacionalnih emisij za nekatera onesnaževala zraka, spremembi Direktive 2003/35/ES in razveljavitvi Direktive 2001/81/ES glede črpanja sredstev Unije za podporo ukrepom, ki jih je treba sprejeti, da se uresničijo cilji navedene direktive, se odhodki v zvezi z zmanjšanjem emisij ali onesnaževal zraka na podlagi navedene direktive spremljajo.
- (6) Eden pomembnih ciljev tega programa je zagotavljanje okrepljenih sinergij med prometnim, energetske in digitalnim sektorjem. V ta namen bi moral program določati sprejetje medsektorskih delovnih programov, ki bi lahko obravnavali posamezna področja posredovanja, na primer glede povezane in avtomatizirane mobilnosti ali alternativnih goriv. Poleg tega bi moral program v vsakem sektorju omogočati, da se kot upravičene upoštevajo nekatere pomožne sestavne dele v zvezi z drugim sektorjem, če tak pristop prinaša večjo socialno-ekonomsko korist naložbe. Sinergije med sektorji bi bilo treba spodbujati z merili za dodelitev za izbor ukrepov.
- (7) Smernice vseevropskega prometnega omrežja (TEN-T) iz Uredbe (EU) št. 1315/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁴ (v nadaljnjem besedilu: smernice TEN-T) opredeljujejo infrastrukturo TEN-T ter določajo zahteve, ki jih mora izpolnjevati, in ukrepe za njihovo izvedbo. Te smernice predvidevajo zlasti dokončanje jedrnega omrežja do leta 2030 z vzpostavitvijo nove infrastrukture ter precejšnjo nadgradnjo in obnovo obstoječe.
- (8) Da bi dosegli cilje, določene v smernicah TEN-T, je treba v prvi vrsti podpreti čezmejne in manjkajoče povezave ter zagotoviti, kjer je primerno, da so podprti ukrepi skladni z delovnimi načrti za koridor, oblikovanimi v skladu s členom 47 Uredbe (EU) št. 1315/2013, in skupnim razvojem omrežja z vidika smotrnosti in interoperabilnosti.
- (9) Uskladitev koridorjev jedrnega omrežja in njihovih predhodno določenih odsekov bi bilo treba prilagoditi, da bodo odražali naraščajoče prometne tokove in razvoj omrežja. Te prilagoditve bi morale biti sorazmerne, da se ohrani doslednost in učinkovitost

³ COM(2018) 321, str. 13.

⁴ Uredba (EU) št. 1315/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o smernicah Unije za razvoj vseevropskega prometnega omrežja in razveljavitvi Sklepa št. 661/2010/EU (UL L 348, 20.12.2013, str. 1).

razvoja in usklajevanja koridorjev. Zato se dolžina koridorjev jedrnega omrežja ne bi smela povečati za več kot 15 %.

- (10) Treba je spodbujati naložbe v korist pametne, trajnostne, vključujoče, varne in zanesljive mobilnosti v celotni Uniji. Komisija je leta 2017 predstavila „Evropo v gibanju“⁵, obsežen sveženj pobud za varnejši promet, spodbujanje pametnega zaračunavanja cestnih pristojbin, zmanjšanje emisij CO₂, onesnaževanja zraka in zastojev, spodbujanje povezane in avtonomne mobilnosti ter zagotavljanje ustreznih pogojev in počitka za delavce. Te pobude bi morala spremljati finančna podpora Unije, po potrebi v okviru tega programa.
- (11) V smernicah TEN-T je glede novih tehnologij in inovacij določeno, da TEN-T omogoča razogljičenje vseh načinov prevoza s spodbujanjem energijske učinkovitosti in uvajanjem alternativnih goriv. Direktiva 2014/94/EU Evropskega parlamenta in Sveta⁶ določa skupni okvir ukrepov za vzpostavitev infrastrukture za alternativna goriva v Uniji, da bi čim bolj zmanjšali odvisnost od nafte in ublažili negativen vpliv prometa na okolje, ter od držav članic zahteva, da zagotovijo javno dostopna polnilna ali oskrbovalna mesta do 31. decembra 2025. Kot je navedeno v predlogih Komisije⁷ iz novembra 2017, je potreben celovit sklop ukrepov za spodbujanje mobilnosti z nizkimi emisijami, vključno s finančno podporo, kadar tržni pogoji ne zagotavljajo zadostne spodbude.
- (12) Komisija je v okviru sporočila „Trajnostna mobilnost za Evropo: varna, povezana in čista“⁸ poudarila, da bodo z avtomatiziranimi vozili in naprednimi sistemi povezljivosti vozila varnejša, lažja za skupno uporabo in dostopnejša za vse državljanke, tudi tiste, ki so danes morda izključeni iz storitev mobilnosti, kot so starejši in invalidi. Komisija je glede tega predlagala tudi „strateški akcijski načrt EU za varnost v cestnem prometu“ in revizijo Direktive 2008/96 o izboljšanju varnosti cestne infrastrukture.
- (13) Da bi izboljšali dokončanje prometnih projektov v manj razvitih delih omrežja, bi bilo treba dodeljena sredstva iz Kohezijskega sklada prerazporediti programu za financiranje prometnih projektov v državah članicah, ki so upravičeni do financiranja iz Kohezijskega sklada. V začetni fazi bi bilo treba pri izbiri projektov, upravičenih do financiranja, upoštevati nacionalna dodeljena sredstva v okviru Kohezijskega sklada in omejitev na 70 % prerazporejenih sredstev. Preostalih 30 % prerazporejenih sredstev bi bilo treba na konkurenčni osnovi dodeliti projektom v državah članicah, ki so upravičeni do financiranja iz Kohezijskega sklada, pri čemer imajo prednost čezmejne in manjkajoče povezave. Komisija bi državam članicam, upravičenim do financiranja iz Kohezijskega sklada, morala pomagati pri njihovem prizadevanju, da vzpostavijo ustrezno bazo projektov, zlasti s krepitvijo institucionalne zmogljivosti zadevnih javnih uprav.
- (14) Na podlagi skupnega sporočila o izboljšanju vojaške mobilnosti v Evropski uniji iz novembra 2017⁹ je bilo v akcijskem načrtu o vojaški mobilnosti, ki sta ga

⁵ Sporočilo Komisije „Evropa v gibanju – Agenda za socialno pravičen prehod na čisto, konkurenčno in povezano mobilnost za vse“, COM(2017) 283.

⁶ Direktiva 2014/94/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2014 o vzpostavitvi infrastrukture za alternativna goriva (UL L 307, 28.10.2014, str. 1).

⁷ Sporočilo Komisije „Uresničevanje nizkoemisijske mobilnosti – Evropska unija, ki varuje planet, opolnomoča svoje potrošnike ter ščiti svojo industrijo in delavce“, COM(2017) 675.

⁸ COM(2018) 293.

⁹ JOIN(2017) 41.

28. marca 2018 sprejela Komisija in visoki predstavnik EU za zunanje zadeve in varnostno politiko¹⁰, poudarjeno, da politika prometne infrastrukture ponuja neizpodbitno priložnost za povečanje sinergij med obrambnimi potrebami in TEN-T. V akcijskem načrtu je navedeno, da je Svet pozvan, naj do sredine leta 2018 preuči in potrdi vojaške zahteve glede prometne infrastrukture, in da bodo službe Komisije do leta 2019 opredelile dele vseevropskega prometnega omrežja, ki so primerni za vojaški prevoz, vključno s potrebnimi posodobitvami obstoječe infrastrukture. Financiranje Unije za izvajanje projektov z dvojno rabo bi bilo treba izvajati v okviru programa na podlagi posebnih delovnih programov, v katerih bi bile določene veljavne zahteve, opredeljene v akcijskem načrtu.

- (15) V sporočilu „Trdnjše in prenovljeno strateško partnerstvo z najbolj oddaljenimi regijami EU“¹¹ je Komisija poudarila posebne prometne potrebe najbolj oddaljenih regij in nujnost financiranja Unije za zadovoljitev teh potreb, vključno v okviru programa.
- (16) Glede na znatne potrebe po naložbah za napredek v smeri dokončanja jedrnega omrežja TEN-T do leta 2030 (ocenjene so na 350 milijard EUR v obdobju 2021–2027) in celovitega omrežja TEN-T do leta 2050 ter naložbe v razogljčenje, digitalizacijo in urbana območja (ocenjene so na 700 milijard EUR v obdobju 2021–2027) je primerno kar najučinkoviteje izkoristiti razne programe in instrumente Unije za financiranje ter s tem čim bolj povečati dodano vrednost naložb, ki jih podpira Unija. To bi se doseglo z racionaliziranim naložbenim procesom, ki bi omogočil prepoznavnost prometne komponente in usklajenost ustreznih programov Unije, zlasti v okviru IPE, ESRR, Kohezijskega sklada in InvestEU. Kadar je to ustrezno, bi bilo treba upoštevati zlasti omogočitvene pogoje, podrobno navedene v Prilogi IV k Uredbi (EU) XXX [Uredba Evropskega parlamenta in Sveta o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu Plus, Kohezijskem skladu ter Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o finančnih pravilih zanje in za Sklad za azil in migracije, Sklad za notranjo varnost ter instrument za upravljanje meja in vizume (uredba o skupnih določbah)].
- (17) Uredba (EU) št. 347/2013 Evropskega parlamenta in Sveta¹² določa prednostne naloge za vzpostavitev vseevropske energetske infrastrukture, ki jih je treba izvesti, da bi izpolnili cilje energetske in podnebne politike Unije, opredeljuje projekte v skupnem interesu, ki so potrebni za izvedbo teh prednostnih nalog, in določa ukrepe na področju izdaje dovoljenj, vključevanja javnosti ter regulacije za hitrejšo in/ali lažjo izvedbo teh projektov, vključno z merili za upravičenost takšnih projektov do finančne pomoči Unije.
- (18) V direktivi [prenovljena direktiva o energiji iz obnovljivih virov] je poudarjeno, da je treba vzpostaviti okvir, ki bo omogočil okrepljeno uporabo sredstev Unije, hkrati pa je izrecno omenjeno zagotavljanje ukrepov za podporo čezmejnemu sodelovanju na področju energije iz obnovljivih virov.
- (19) Medtem ko dokončanje infrastrukture omrežja ostaja prednostna naloga, da bi dosegli razvoj na področju energije iz obnovljivih virov, pa vključevanje čezmejnega

¹⁰ JOIN(2018) 5.

¹¹ COM(2017) 623.

¹² Uredba (EU) št. 347/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2013 o smernicah za vseevropsko energetske infrastrukturo in razveljavitvi Odločbe št. 1364/2006/ES in spremembi uredb (ES) št. 713/2009, (ES) št. 714/2009 in (ES) št. 715/2009 (UL L 115, 25.4.2013, str. 39).

sodelovanja na področju energije iz obnovljivih virov odraža pristop, sprejet v okviru pobude Čista energija za vse Evropejce, ki predvideva skupno odgovornost za doseganje ambicioznega cilja za energijo iz obnovljivih virov do leta 2030 in spremenjen okvir politike z ambicioznimi dolgoročnimi cilji na področju razogljičenja.

- (20) Inovativne infrastrukturne tehnologije, ki omogočajo prehod na nizkoogljične energetske sisteme in sisteme mobilnosti ter izboljšujejo zanesljivost oskrbe, so ključne z vidika programa Unije za razogljičenje. V sporočilu o krepitvi energetskih omrežij v Evropi z dne 23. novembra 2017¹³ je Komisija poudarila, da bo vloga električne energije, pri čemer se bo polovica te do leta 2030 proizvajala iz obnovljivih virov, vse bolj spodbujati razogljičenje sektorjev, v katerih so doslej prevladovala fosilna goriva, kot so promet, industrija ter ogrevanje in hlajenje, in da se v skladu s tem infrastrukturna politika vseevropskega energetskega omrežja vse bolj osredotoča na elektroenergetske povezave, shranjevanje električne energije in projekte pametnih omrežij. Da bi podprli cilje Unije na področju razogljičenja, bi bilo treba ustrezno upoštevati tehnologije in projekte, ki prispevajo k prehodu na nizkoogljično gospodarstvo, in jim dati prednost. Komisija si bo prizadevala za povečanje števila projektov čezmejnih pametnih omrežij, inovativnega shranjevanja in prevoza ogljikovega dioksida, ki jih bo podprl program.
- (21) Vzpostavitev enotnega digitalnega trga je odvisna od osnovne infrastrukture za digitalno povezljivost. Digitalizacija evropske industrije in modernizacija sektorjev, kot so prometni, energetski, zdravstveni sektor in sektor javne uprave, sta odvisni od univerzalnega dostopa do zanesljivih, cenovno dostopnih, visokozmogljivih in zelo visokozmogljivih omrežij. Digitalna povezljivost je postala eden odločilnih dejavnikov za zmanjšanje gospodarske, družbene in ozemeljske razdeljenosti s podpiranjem modernizacije lokalnih gospodarstev in diverzifikacije gospodarskih dejavnosti. Obseg poseganja programa na področju infrastrukture za digitalno povezljivost bi bilo treba prilagoditi glede na njen vse večji pomen za gospodarstvo in družbo kot celoto. Zato je treba opredeliti projekte v skupnem interesu na področju infrastrukture za digitalno povezljivost, ki so potrebni za izpolnitev ciljev enotnega digitalnega trga Unije, in razveljaviti Uredbo (EU) št. 283/2014 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁴.

Sporočilo „Povezljivost za konkurenčen enotni digitalni trg – evropski gigabitni družbi naproti“¹⁵ (strategija za gigabitno družbo) določa strateške cilje za leto 2025 za optimiziranje naložb v infrastrukturo za digitalno povezljivost. Cilj Direktive (EU) 2018/XXX [Evropski zakonik o elektronskih komunikacijah] je med drugim ustvariti regulativno okolje, ki spodbuja zasebne naložbe v omrežja za digitalno povezljivost. Kljub temu je jasno, da bo na veliko območjih Unije vzpostavitev omrežij ostala nedonosna zaradi raznih dejavnikov, kot so odročnost in ozemeljske ali geografske posebnosti, majhna gostota prebivalstva in razni družbeno-gospodarski dejavniki. Program bi bilo zato treba prilagoditi, da bi prispeval k doseganju teh strateških ciljev, ki so opredeljeni v strategiji za gigabitno družbo, z dopolnjevanjem podpore, ki jo vzpostavitev zelo visokozmogljivih omrežij zagotavljajo drugi programi, zlasti ESRR, Kohezijski sklad in sklad InvestEU.

¹³ COM(2017) 718.

¹⁴ Uredba (EU) št. 283/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2014 o smernicah za vseevropska omrežja na področju telekomunikacijske infrastrukture in razveljavitvi Odločbe št. 1336/97/ES (UL L 86, 21.3.2014, str. 14).

¹⁵ COM(2016) 587.

- (22) Vsa omrežja za digitalno povezljivost, ki so povezana z internetom, so sama po sebi vseevropska, predvsem zaradi delovanja aplikacij in storitev, ki jih te omogočajo, vendar bi bilo treba ob upoštevanju nedelovanja trga in ugotovljenih ovir pri izvajanju prednost pri podpori iz programa dati ukrepom, od katerih se pričakuje največji vpliv na enotni digitalni trg, med drugim tako, da se uskladijo s cilji iz sporočila o strategiji za gigabitno družbo, ter na digitalno preobrazbo gospodarstva in družbe.
- (23) Šole, univerze, knjižnice, lokalne, regionalne ali nacionalne uprave, glavni izvajalci javnih storitev, bolnišnice in zdravstveni domovi, prometna vozlišča in digitalno intenzivna podjetja so subjekti in kraji, ki lahko pomembno vplivajo na družbeno-gospodarski razvoj svojega območja. Ti spodbujevalci socialno-ekonomskega razvoja morajo imeti najsodobnejšo gigabitno povezljivost, da evropskim državljanom, podjetjem in lokalnim skupnostim zagotovijo dostop do najboljših storitev in aplikacij. Program bi moral podpirati dostop teh spodbujevalcev socialno-ekonomskega razvoja do gigabitne povezljivosti, da se dosežejo čim večji pozitivni učinki prelivanja na širše gospodarstvo in družbo, vključno z ustvarjanjem večjega povpraševanja po povezljivosti in storitvah.
- (24) Poleg tega bi moral na podlagi uspeha pobude WiFi4EU program še naprej podpirati zagotavljanje brezplačne, visokokakovostne, lokalne brezžične povezljivosti v središčih lokalnega javnega življenja, vključno s subjekti z javnim poslanstvom, kot so javni organi in ponudniki javnih storitev, ter na mestih na prostem, dostopnih širši javnosti, da bi se digitalna vizija Unije spodbujala v lokalnih skupnostih.
- (25) Za donosnost predvidenih digitalnih storitev nove generacije, kakršne so storitve in aplikacije interneta stvari, ki naj bi prinesle znatne koristi raznim sektorjem in družbi kot celoti, bo potrebna neprekinjena čezmejna pokritost z omrežji 5G, zlasti da se uporabnikom in napravam omogoči, da ostanejo povezani tudi na poti. Vendar pa scenariji delitve stroškov za vzpostavitev 5G v teh sektorjih še vedno niso jasni, zaznana tveganja komercialne uporabe na nekaterih ključnih področjih pa so zelo visoka. V prvi fazi novih aplikacij na področju povezane mobilnosti naj bi bili cestni koridorji in železniške povezave ključni ter bi torej pomenili bistvene čezmejne projekte za financiranje na podlagi tega programa.
- (26) Nepovezana ozemlja na vseh območjih Unije, vključno z osrednjimi, so ozka grla in neraziskani potencial enotnega digitalnega trga. Pri večini podeželskih in odročnih območij ima lahko visokokakovostna internetna povezljivost ključno vlogo pri preprečevanju digitalnega razkoraka, izoliranosti in odseljavanja, in sicer z zmanjšanjem stroškov dobave blaga in zagotavljanja storitev ter delno z nadomestili za oddaljenost. Visokokakovostna internetna povezljivost je potrebna za nove gospodarske priložnosti, kot je precizno kmetovanje ali razvoj biogospodarstva na podeželskih območjih. Program bi moral prispevati k zagotavljanju zelo visokozmogljive fiksne ali brezžične povezljivosti vsem evropskim gospodinjstvom, na podeželju ali v mestih, s poudarkom na vzpostavljanju v tistih primerih, kjer je bilo zaznано delno nedelovanje trga, kar se lahko obravnava z nizkointenzivnimi nepovratnimi sredstvi. Pri tem bi moral biti cilj programa doseganje celovitega pokritja gospodinjstev in ozemelj, saj je poznejše odpravljanje vrzeli na že pokritem območju negospodarno.
- (27) Vzpostavitev hrbteničnih elektronskih komunikacijskih omrežij, vključno s podmorskimi kabli, ki povezujejo evropska ozemlja s tretjimi državami na drugih celinah ali evropske otoke ali čezmorska ozemlja s celino, je potrebna za zagotovitev nujne redundance za tako pomembno infrastrukturo ter povečanje zmogljivosti in

odpornosti digitalnih omrežij Unije. Toda ti projekti brez javne podpore pogosto niso donosni.

- (28) Ukrepi, ki prispevajo k projektom v skupnem interesu na področju infrastrukture za digitalno povezljivost, uporabljajo tehnologijo, najprimernejšo za specifični projekt, hkrati pa ponujajo najboljše ravnotežje med najsodobnejšimi tehnologijami v smislu zmogljivosti pretoka podatkov, varnosti prenosa, odpornosti omrežja in stroškovne učinkovitosti ter jim je treba dati prednost v delovnih programih, upoštevajoč merila, določena v tej uredbi. Uvedba zelo visokozmogljivih omrežij lahko vključuje pasivno infrastrukturo zaradi doseganja čim večjih družbeno-gospodarskih in okoljskih koristi. Pri prednostnem razvrščanju ukrepov se upoštevajo morebitni pozitivni učinki prelivanja v smislu povezljivosti, na primer, uveden projekt lahko izboljša gospodarsko upravičenost za prihodnje uvajanje, ki bo povzročilo nadaljnje pokritje ozemelj in prebivalstva na območjih, ki so bila dotlej nepokrita.
- (29) Unija je razvila svojo satelitsko tehnologijo za navigacijo ter določanje položaja in časa (v nadaljnjem besedilu: PNT) (EGNOS/Galileo) ter svoj sistem za opazovanje Zemlje (Copernicus). EGNOS/Galileo in Copernicus ponujata napredne storitve, ki omogočajo pomembne gospodarske koristi za javne in zasebne uporabnike. Zato bi morala biti vsaka prometna, energetska ali digitalna infrastruktura, ki se financira iz programa in uporablja storitve PNT ali opazovanja Zemlje, tehnično združljiva s sistemoma EGNOS/Galileo in Copernicus.
- (30) Pozitivni rezultati prvega razpisa za zbiranje predlogov za kombiniranje financiranja, ki je bil objavljen leta 2017 v okviru sedanjega programa, so potrdili ustreznost in dodano vrednost uporabe nepovratnih sredstev EU za kombiniranje s sredstvi Evropske investicijske banke ali nacionalnih spodbujevalnih bank ali drugih razvojnih in javnih finančnih institucij ter finančnih institucij in vlagateljev iz zasebnega sektorja, vključno prek javno-zasebnih partnerstev. Program bi zato moral še naprej zagotavljati namenske razpise za zbiranje predlogov, ki omogočajo kombiniranje nepovratnih sredstev EU in drugih virov financiranja.
- (31) Cilji politike tega programa se bodo obravnavali tudi prek finančnih instrumentov in proračunskega jamstva v okviru političnega področja [...] sklada InvestEU. Ukrepi programa bi se morali uporabiti za sorazmerno odpravljanje nedelovanja trga ali neoptimalnih naložbenih okoliščin, pri tem pa se ne bi smeli podvajati ali v celoti nadomestiti zasebnega financiranja in imeti bi morali jasno evropsko dodano vrednost.
- (32) V korist celostnega razvoja inovacijskega cikla je treba zagotoviti dopolnjevanje med inovativnimi rešitvami, razvitimi v sklopu okvirnih programov Unije za raziskave in inovacije, in inovativnimi rešitvami, uvedenimi s podporo IPE. V ta namen bodo sinergije s programom Obzorje Evropa zagotovile, da: (a) so potrebe na področju raziskav in inovacij v prometnem, energetskem in digitalnem sektorju v EU opredeljene in določene med strateškim načrtovanjem programa Obzorje Evropa; (b) IPE podpira obsežno vzpostavitev in uvedbo inovativnih tehnologij in rešitev na področju prometne, energetske in digitalne infrastrukture, zlasti tistih, ki izhajajo iz programa Obzorje Evropa; (c) se spodbuja izmenjava informacij in podatkov med programom Obzorje Evropa in IPE, na primer s poudarjanjem tržno najzrelejših tehnologij iz programa Obzorje Evropa, ki bi se lahko nadalje uvajale prek IPE.
- (33) Ta uredba določa finančna sredstva za celotno obdobje 2021–2027, ki pomenijo prednostni referenčni znesek v smislu [sklic se ustrezno posodobi v skladu z novim medinstitucionalnim sporazumom: točka 17 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 2. decembra 2013 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski

disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju¹⁶ za Evropski parlament in Svet v letnem proračunskem postopku].

- (34) Na ravni Unije je evropski semester za usklajevanje ekonomskih politik okvir za opredelitev nacionalnih reformnih prednostnih nalog in spremljanje njihovega izvajanja. Države članice razvijajo svoje lastne nacionalne večletne naložbene strategije v podporo tem reformnim prednostnim nalogam. Te strategije bi bilo treba predstaviti skupaj z letnimi nacionalnimi programi reform kot način, da se določijo in uskladijo projekti prednostnih naložb, ki jih je treba podpreti z nacionalnim financiranjem in/ali financiranjem Unije. Namen teh strategij bi morala biti tudi usklajena uporaba financiranja Unije in čim boljši izkoristek dodane vrednosti finančne podpore, ki izhaja zlasti iz ESRR, Kohezijskega sklada, evropske stabilizacijske funkcije za naložbe, InvestEU in po potrebi IPE. Finančno podporo bi bilo treba uporabljati tudi na način, ki je skladen z evropskimi in nacionalnimi energetskimi in podnebnimi načrti, kadar je to ustrezno.
- (35) Za to uredbo se uporabljajo horizontalna finančna pravila, ki sta jih sprejela Evropski parlament in Svet na podlagi člena 322 PDEU. Ta pravila so določena v finančni uredbi, pri čemer določajo zlasti postopek za pripravo in izvrševanje proračuna prek nepovratnih sredstev, javnih naročil, nagrad in posrednega izvrševanja ter urejajo nadzor odgovornosti finančnih akterjev. Pravila, sprejeta na podlagi člena 322 PDEU, se nanašajo tudi na zaščito proračuna Unije v primeru splošnih pomanjkljivosti v zvezi z načelom pravne države v državah članicah, saj je spoštovanje tega načela bistven predpogoj za dobro finančno poslovanje in učinkovito financiranje EU.
- (36) Vrste financiranja in načini izvajanja na podlagi te uredbe se izberejo na podlagi njihove sposobnosti za doseganje specifičnih ciljev ukrepov in rezultatov, pri čemer se upoštevajo zlasti stroški kontrol, upravno breme in pričakovano tveganje neskladnosti. To bi moralo vključevati obravnavo uporabe pavšalnih zneskov, pavšalnih stopenj in stroškov na enoto ter financiranja, ki ni povezano s stroški iz člena 125(1) finančne uredbe.
- (37) Tretje države, ki so članice Evropskega gospodarskega prostora (v nadaljnjem besedilu: EGP), lahko sodelujejo v programih Unije v okviru sodelovanja, vzpostavljenega s Sporazumom EGP, ki določa izvajanje programov s sklepom na podlagi navedenega sporazuma. Tretje države lahko sodelujejo tudi na podlagi drugih pravnih instrumentov. V to uredbo bi bilo treba uvesti posebno določbo, s katero bi podelili potrebne pravice in dostop odgovornemu odredbodajalcu, Evropskemu uradu za boj proti goljufijam (v nadaljnjem besedilu: OLAF) in Evropskemu računskemu sodišču, da bi celovito izvajali svoje pristojnosti.
- (38) Finančna uredba določa pravila o dodeljevanju nepovratnih sredstev. Da bi upoštevali specifičnost ukrepov, ki jih podpira program, in zagotovili dosledno izvajanje v sektorjih, ki jih program zajema, so potrebne dodatne navedbe o merilih za upravičenost in dodelitev.
- (39) V skladu s finančno uredbo, Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁷, Uredbo Sveta (Euratom, ES) št. 2988/95¹⁸, Uredbo Sveta

¹⁶ UL C 373, 20.12.2013, str. 1.

¹⁷ Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL L 248, 18.9.2013, str. 1).

(Euratom, ES) št. 2185/96¹⁹ in Uredbo Sveta (EU) 2017/193²⁰ bi bilo treba finančne interese Unije zaščititi s sorazmernimi ukrepi, ki vključujejo preprečevanje, odkrivanje, odpravljanje in preiskovanje nepravilnosti in goljufij, povračilo izgubljenih, neupravičeno izplačanih ali nepravilno porabljenih sredstev ter po potrebi naložitev upravnih sankcij. Zlasti lahko OLAF v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013 in Uredbo (Euratom, ES) št. 2185/96 izvaja upravne preiskave, vključno s pregledi in inšpekcijami na kraju samem, da bi ugotovil, ali je prišlo do goljufije, korupcije ali drugih nezakonitih ravnanj, ki škodijo finančnim interesom Unije. V skladu z Uredbo (EU) 2017/1939 lahko Evropsko javno tožilstvo (v nadaljnjem besedilu: EJT) preiskuje in preganja goljufije ter druga kazniva dejanja, ki škodijo finančnim interesom Unije, kot je določeno v Direktivi (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta²¹. V skladu s finančno uredbo mora vsaka oseba ali subjekt, ki prejema sredstva Unije, v celoti sodelovati pri zaščiti finančnih interesov Unije ter Komisiji, OLAF, EJT in Evropskemu računskemu sodišču podeliti potrebne pravice in dostop ter zagotoviti, da vse tretje osebe, ki so vključene v izvrševanje sredstev Unije, podelijo enakovredne pravice.

- (40) V skladu s [sklic se ustrezno posodobi v skladu z novim sklepom o ČDO: člen 94 Sklepa Sveta 2013/755/EU²²] so osebe in subjekti s sedežem v čezmorskih državah in ozemljih (v nadaljnjem besedilu: ČDO) upravičeni do financiranja v skladu s pravili in cilji programa ter ureditvami, ki se uporabljajo v državi članici, s katero sta zadevna čezmorska država ali ozemlje povezana.
- (41) Unija bi si morala prizadevati za skladnost in sinergije s programi Unije za zunanje politike, vključno s predpristopno pomočjo po zavezah, sprejetih v okviru sporočila „Verodostojna širitvena perspektiva in okrepljeno sodelovanje EU z Zahodnim Balkanom“²³.
- (42) Če tretje države ali subjekti, ustanovljeni v tretjih državah, sodelujejo pri ukrepih, ki prispevajo k projektom v skupnem interesu ali čezmejnem projektom na področju energije iz obnovljivih virov, bi morala biti finančna pomoč na voljo samo, če je nujna za doseganje ciljev teh projektov.
- (43) V skladu z odstavkoma 22 in 23 Medinstitucionalnega sporazuma o boljši pripravi zakonodaje z dne 13. aprila 2016²⁴ je treba ta program oceniti na podlagi podatkov, zbranih ob upoštevanju posebnih zahtev glede spremljanja, pri tem pa se izogniti pretiranemu urejanju in nalaganju upravnih bremen, zlasti državam članicam. Komisija bi morala opraviti ocene uspešnosti in učinkovitosti financiranja ter njegovega učinka na splošne cilje programa in o tem poročati Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij.

¹⁸ Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95 z dne 18. decembra 1995 o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti (UL L 312, 23.12.1995, str. 1).

¹⁹ Uredba Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi (UL L 292, 15.11.1996, str. 2).

²⁰ Uredba Sveta (EU) 2017/1939 z dne 12. oktobra 2017 o izvajanju okrepljenega sodelovanja v zvezi z ustanovitvijo Evropskega javnega tožilstva (EJT) (UL L 283, 31.10.2017, str. 1).

²¹ Direktiva (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2017 o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, z uporabo kazenskega prava (UL L 198, 28.7.2017, str. 29).

²² UL L 344, 19.12.2013, str. 1.

²³ COM(2018) 65.

²⁴ Medinstitucionalni sporazum med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o boljši pripravi zakonodaje z dne 13. aprila 2016 (UL L 123, 12.5.2016, str. 1–14).

- (44) Izvesti bi bilo treba ustrezne ukrepe spremljanja in poročanja, vključno s kazalniki, za poročanje o napredku programa pri doseganju splošnih in specifičnih ciljev iz te uredbe. Ta sistem poročanja o smotnosti bi moral zagotoviti, da se podatki za spremljanje izvajanja in rezultatov programa zbirajo uspešno, učinkovito in pravočasno. Prejemnikom finančnih sredstev Unije je treba naložiti sorazmerne zahteve glede poročanja, da se zberejo ustrezni podatki za program.
- (45) Da bi zagotovili enotne pogoje za izvajanje te uredbe, bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila v zvezi s sprejetjem delovnih programov. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta²⁵.
- (46) Da bi po potrebi prilagodili kazalnike, ki se uporabljajo za spremljanje programa, okvirne odstotke proračunskih sredstev, dodeljenih posameznemu specifičnemu cilju v prometnem sektorju, in opredelitev koridorjev jedrnega prometnega omrežja, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte v zvezi s spremembami delov I, II in III Priloge k tej uredbi. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu o boljši pripravi zakonodaje z dne 13. aprila 2016. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njihovi strokovnjaki pa se lahko sistematično udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.
- (47) Zaradi jasnosti bi bilo treba uredbi (EU) št. 1316/2013 in (EU) št. 283/2014 razveljaviti. Vendar bi bilo treba ohraniti učinke člena 29 Uredbe (EU) št. 1316/2013, ki spreminja Prilogo k Uredbi (EU) št. 913/2010 Evropskega parlamenta in Sveta²⁶ glede seznama tovornih koridorjev.
- (48) Zaradi pravočasnega sprejetja izvedbenih aktov, določenih v tej uredbi, mora ta uredba začeti veljati takoj po objavi –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet urejanja

S to uredbo se vzpostavi instrument za povezovanje Evrope (v nadaljnjem besedilu: program).

V uredbi so določeni cilji programa, proračun za obdobje 2021–2027, oblike financiranja Unije in pravila za zagotavljanje takega financiranja.

²⁵ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

²⁶ Uredba (EU) št. 913/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. septembra 2010 o evropskem železniškem omrežju za konkurenčen tovorni promet (UL L 276, 20.10.2010, str. 22).

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (a) „ukrep“ pomeni vsako dejavnost, ki velja za finančno in tehnično neodvisno, je časovno omejena in potrebna za izvajanje projekta;
- (b) „alternativna goriva“ pomenijo alternativna goriva, kot so opredeljena v členu 2(1) Direktive 2014/94/EU;
- (c) „pridružena država“ pomeni tretjo državo, ki je pogodbenica sporazuma z Unijo, ki ji omogoča sodelovanje v programu v skladu s členom 5;
- (d) „operacija mešanega financiranja“ pomeni ukrepe, ki se podpirajo iz proračuna Unije, med drugim v okviru mehanizmov mešanega financiranja iz člena [2(6)] Uredbe (EU, Euratom) 2018/XXX (v nadaljnjem besedilu: finančna uredba), in združujejo nepovratne oblike podpore in/ali finančne instrumente iz proračuna Unije s povratnimi oblikami podpore iz razvojnih institucij ali drugih javnih finančnih institucij pa tudi s strani komercialnih finančnih institucij in vlagateljev;
- (e) „celovito omrežje“ pomeni prometno infrastrukturo, določeno v skladu s poglavjem II Uredbe (EU) št. 1315/2013;
- (f) „jedrno omrežje“ pomeni prometno infrastrukturo, določeno v skladu s poglavjem III Uredbe (EU) št. 1315/2013;
- (g) „koridorji jedrnega omrežja“ pomenijo instrument za spodbujanje usklajenega izvajanja jedrnega omrežja, kot je določeno v poglavju IV Uredbe (EU) št. 1315/2013 in navedeno v delu III Priloge k tej uredbi;
- (h) „čezmejni projekt na področju energije iz obnovljivih virov“ pomeni projekt, izbran ali upravičen do tega, da je izbran na podlagi sporazuma o sodelovanju ali kakršnega koli drugega dogovora med državami članicami ali dogovora med državami članicami in tretjimi državami, kot je opredeljeno v členih 6, 7, 9 ali 11 Direktive 2009/82/ES, pri načrtovanju ali uvedbi energije iz obnovljivih virov v skladu z merili, določenimi v delu IV Priloge k tej uredbi;
- (i) „infrastruktura za digitalno povezljivost“ pomeni zelo visokozmogljiva omrežja, sisteme 5G, zelo visokokakovostno lokalno brezžično povezljivost, hrbtenična omrežja ter delujoče digitalne platforme, neposredno povezane s prometno in energetske infrastrukturo;
- (j) „sistemi 5G“ pomenijo sklop elementov digitalne infrastrukture, ki se na podlagi globalno sprejetih standardov za mobilno in brezžično komunikacijsko tehnologijo uporabljajo za povezljivost in storitve dodane vrednosti, z značilnostmi naprednega delovanja, kot so zelo velika hitrost prenosa podatkov in zmogljivost, nizka stopnja zakasnitve, visoka stopnja zanesljivosti ali podpiranje številnih povezanih naprav;
- (k) „koridor 5G“ pomeni prometno pot, cesto ali železnico, ki je v celoti pokrita z infrastrukturo za digitalno povezljivost in zlasti sistemi 5G ter omogoča nemoteno zagotavljanje sinergijskih digitalnih storitev, kot je povezana in avtomatizirana mobilnost, ali podobnih storitev pametne mobilnosti za železnice;
- (l) „delujoče digitalne platforme, neposredno povezane s prometno in energetske infrastrukturo“ pomenijo fizične in virtualne vire informacijske in komunikacijske tehnologije (v nadaljnjem besedilu: IKT), ki delujejo na komunikacijski

infrastrukturi ter podpirajo pretok, shranjevanje, obdelavo in analizo podatkov o prometni in/ali energetske infrastrukturi;

- (m) „projekt v skupnem interesu“ pomeni projekt, opredeljen v Uredbi (EU) št. 1315/2013 ali Uredbi (EU) št. 347/2013 ali členu 8 te uredbe;
- (n) „študije“ pomenijo dejavnosti, potrebne za pripravo izvajanja projekta, kot so pripravljalne študije, študije kartiranja in izvedljivosti, študije v zvezi z ocenjevanjem, preskusi in potrjevanjem, tudi v obliki programske opreme, ter vse druge ukrepe za tehnično podporo, vključno s pripravljalnimi deli, potrebnimi za opredelitev in razvoj projekta ter odločitev o njegovem financiranju, kot so izvidniške dejavnosti na zadevnih lokacijah ter priprava finančnega svežnja;
- (o) „spodbujevalci socialno-ekonomskega razvoja“ pomenijo subjekte, ki lahko zaradi svojega poslanstva, narave ali lokacije neposredno ali posredno ustvarjajo pomembne socialno-ekonomske koristi za državljane, podjetja in lokalne skupnosti na okoliškem območju;
- (p) „tretja država“ pomeni državo, ki ni članica Evropske unije;
- (q) „zelo visokozmogljiva omrežja“ pomenijo zelo visokozmogljiva omrežja, kot so opredeljena v členu [2(XX)] Direktive (EU) 2018/XXX [Evropski zakonik o elektronskih komunikacijah];
- (r) „dela“ pomenijo nakup, dobavo in uporabo sestavnih delov, sistemov in storitev, vključno s programsko opremo, izvedbo dejavnosti načrtovanja, gradnje in montaže, povezanih s projektom, tehnično potrditev montaže ter začetek uporabe projekta.

Člen 3

Cilji

1. Splošni cilj programa je razvoj in posodobitev vseevropskih omrežij na prometnem, energetske in digitalnem področju ter spodbujanje čezmejnega sodelovanja na področju energije iz obnovljivih virov ob upoštevanju dolgoročnih zavez glede razogljičenja s poudarkom na sinergijah med sektorji.
2. Specifični cilji programa so:
 - (a) v prometnem sektorju:
 - (i) prispevati k razvoju projektov v skupnem interesu, ki se nanašajo na učinkovita in medsebojno povezana omrežja ter infrastrukturo za pametno, trajnostno, vključujočo, varno in zanesljivo mobilnost;
 - (ii) prilagoditi omrežja TEN-T potrebam po vojaški mobilnosti;
 - (b) v energetske sektorju prispevati k razvoju projektov v skupnem interesu, ki se nanašajo na nadaljnje povezovanje notranjega energetskega trga ter čezmejno in medsektorsko interoperabilnost omrežij, pospešujejo razogljičenje in zagotavljajo zanesljivost oskrbe, ter spodbujati čezmejno sodelovanje na področju energije iz obnovljivih virov;
 - (c) v digitalnem sektorju prispevati k uvedbi zelo visokozmogljivih digitalnih omrežij in sistemov 5G, večji odpornosti in zmogljivosti digitalnih hrbteničnih omrežij na ozemljih EU z njihovim povezovanjem s sosednjimi ozemlji kot tudi k digitalizaciji prometnih in energetske omrežij.

Člen 4
Proračun

1. Finančna sredstva za izvajanje programa za obdobje 2021–2027 se določijo na 42 265 493 000 EUR v tekočih cenah.
2. Ta znesek se razdeli, kot sledi:
 - (a) do 30 615 493 000 EUR za specifične cilje iz člena 3(2)(a), od tega:
 - (i) 12 830 000 000 EUR iz grozda evropskih strateških naložb;
 - (ii) 11 285 493 000 EUR se prerazporedi iz Kohezijskega sklada, da se v skladu s to uredbo porabi samo v državah članicah, ki so upravičene do financiranja iz Kohezijskega sklada;
 - (iii) 6 500 000 000 EUR iz obrambnega grozda za specifični cilj iz člena 3(2)(a)(ii);
 - (b) do 8 650 000 000 EUR za specifične cilje iz člena 3(2)(b), od tega do 10 % za čezmejne projekte na področju energije iz obnovljivih virov;
 - (c) do 3 000 000 000 EUR za specifične cilje iz člena 3(2)(c).
3. Komisija ne odstopa od zneska iz pododstavka 2(a)(ii).
4. Znesek iz odstavka 1 se lahko uporabi za tehnično in upravno pomoč za izvajanje programa in sektorskih smernic, kot so dejavnosti pripravljanja, spremljanja, kontrole, revizije in ocenjevanja, vključno s korporativnimi informacijskotehnološkimi sistemi. Ta znesek se lahko uporabi tudi za financiranje spremljevalnih ukrepov v podporo pripravi projektov.
5. Proračunske obveznosti za ukrepe, ki trajajo več kot eno proračunsko leto, se lahko razporedijo na več let v letne obroke.
6. Brez poseganja v finančno uredbo so lahko odhodki za ukrepe, ki izhajajo iz projektov, vključenih v prvi delovni program, upravičeni od 1. januarja 2021.
7. Znesek, prerazporejen iz Kohezijskega sklada, se uporabi v skladu s to uredbo, ob upoštevanju odstavka 8 in brez poseganja v člen 14(2)(b).
8. Kar zadeva zneske, prerazporejene iz Kohezijskega sklada, se 30 % teh zneskov nemudoma da na voljo vsem državam članicam, ki so upravičene do financiranja iz Kohezijskega sklada, za financiranje projektov prometne infrastrukture v skladu s to uredbo, pri čemer imajo prednost čezmejne in manjkajoče povezave. Pri izboru projektov, upravičenih do financiranja, se do 31. decembra 2023 upoštevajo nacionalna dodeljena sredstva v okviru Kohezijskega sklada glede 70 % prerazporejenih sredstev. Od 1. januarja 2024 se sredstva, ki so bila prerazporejena programu in niso bila dodeljena za noben projekt prometne infrastrukture, dajo na voljo vsem državam članicam, upravičenim do sredstev iz Kohezijskega sklada, za financiranje projektov prometne infrastrukture v skladu s to uredbo.
9. Sredstva, dodeljena državam članicam v okviru deljenega upravljanja, se lahko na njihovo zahtevo prerazporedijo programu. Komisija ta sredstva uporablja neposredno v skladu s [točko (a) člena 62(1)] finančne uredbe ali posredno v skladu s točko (c) navedenega člena. Če je to mogoče, se ta sredstva uporabijo v korist zadevne države članice.

Člen 5
Tretje države, pridružene programu

1. V programu lahko sodelujejo naslednje tretje države:
 - (a) članice Evropskega združenja za prosto trgovino (v nadaljnjem besedilu: EFTA), ki so članice EGP, v skladu s pogoji, določenimi v Sporazumu EGP;
 - (b) države pristopnice, države kandidatke in potencialne države kandidatke v skladu s splošnimi načeli in pogoji za udeležbo teh držav v programih Unije, določenimi v zadevnih okvirnih sporazumih in sklepih Pridružitvenega sveta ali podobnih sporazumih, ter v skladu s posebnimi pogoji, določenimi v sporazumih med Unijo in temi državami;
 - (c) države, ki jih zajema evropska sosedska politika, v skladu s splošnimi načeli in pogoji za udeležbo teh držav v programih Unije, določenimi v zadevnih okvirnih sporazumih in sklepih Pridružitvenega sveta ali podobnih sporazumih, ter v skladu s posebnimi pogoji, določenimi v sporazumih med Unijo in temi državami;
 - (d) druge tretje države v skladu s pogoji, določenimi v posebnem sporazumu, ki zajema sodelovanje tretje države v katerem koli programu Unije, pod pogojem, da sporazum:
 - zagotavlja pravično ravnotežje glede prispevkov in koristi tretje države, ki sodeluje v programih Unije;
 - določa pogoje za udeležbo v programih, vključno z izračunom finančnih prispevkov za posamezne programe in njihovih upravnih stroškov. Ti prispevki pomenijo namenske prejemke v skladu s členom [21(5)] finančne uredbe;
 - tretji državi ne podeljuje pravice odločanja o programu;
 - zagotavlja pravice Unije za zagotavljanje dobrega finančnega poslovanja in zaščito njenih finančnih interesov.
2. Tretje države iz odstavka 1 in subjekti s sedežem v teh državah ne smejo prejeti finančne pomoči na podlagi te uredbe, razen če je tako financiranje nujno za doseganje ciljev danega projekta v skupnem interesu in pod pogoji, ki so določeni v delovnih programih iz člena 19.

Člen 6
Izvajanje in oblike financiranja EU

1. Program se izvaja z neposrednim upravljanjem v skladu s finančno uredbo ali s posrednim upravljanjem z organi iz člena [61(1)(c)] finančne uredbe.
2. S programom se lahko zagotovi financiranje v kateri koli obliki, določeni v finančni uredbi, zlasti v obliki nepovratnih sredstev in javnih naročil. Financiranje se lahko zagotovi tudi v obliki finančnih instrumentov v okviru operacij mešanega financiranja. Operacije mešanega financiranja na podlagi tega programa se izvajajo v skladu z uredbo o InvestEU in naslovom X finančne uredbe.
3. Komisija lahko na izvajalske agencije prenese pooblastilo za izvajanje dela programa v skladu s členom [69] finančne uredbe, da se izvajanje prilagodi zahtevam po optimalnem upravljanju in učinkovitosti programa v prometnem, energetske in digitalnem sektorju.

4. Prispevki v mehanizmu vzajemnega zavarovanja lahko krijejo tveganje, povezano z izterjavo sredstev, ki jih dolgujejo prejemniki, in se štejejo za zadostno jamstvo v skladu s finančno uredbo. Uporabljajo se določbe iz [člena X] Uredbe XXX [naslednica uredbe o Jamstvenem skladu].

Člen 7

Čezmejni projekti na področju energije iz obnovljivih virov

1. Čezmejni projekti na področju energije iz obnovljivih virov vključujejo najmanj dve državi članici in so vključeni v sporazum o sodelovanju ali kakršen koli drug dogovor med državami članicami ali dogovor med državami članicami in tretjimi državami, kot je določeno v členih 6, 7, 9 ali 11 Direktive 2009/28/ES. Ti projekti se opredelijo v skladu z merili in postopkom iz dela IV Priloge k tej uredbi.
2. Komisija do 31. decembra 2019 sprejme delegirani akt v skladu s členom 23(d) te uredbe, da dodatno opredeli merila za izbor in določi podrobnosti postopka izbora projektov, ter objavi metodologijo za ocenjevanje prispevka projektov k splošnim merilom ter skupnih stroškov in koristi iz dela IV Priloge.
3. Študije, namenjene razvoju in opredelitvi čezmejnih projektov na področju energije iz obnovljivih virov, so upravičene do financiranja na podlagi te uredbe.
4. Čezmejni projekti na področju energije iz obnovljivih virov so upravičeni do financiranja Unije za dela, če izpolnjujejo ti dodatni merili:
 - (a) analiza stroškov in koristi za projekt v skladu s točko 3 dela IV Priloge dokazuje obstoj znatnih prihrankov stroškov in/ali koristi v smislu povezovanja sistemov, zanesljivosti oskrbe ali inovacij in
 - (b) vložnik dokaže, da se brez nepovratnih sredstev projekt ne bi uresničil ali da brez nepovratnih sredstev projekt ne more biti donosen. Pri tej analizi se upoštevajo vsi prihodki iz shem podpore.
5. Znesek nepovratnih sredstev za dela je sorazmeren s prihranki stroškov in/ali koristmi iz točke 2(b) dela IV Priloge in ne presega zneska, potrebnega za uresničitev ali donosnost projekta.

Člen 8

Projekti v skupnem interesu na področju infrastrukture za digitalno povezanost

1. Projekti v skupnem interesu na področju infrastrukture za digitalno povezanost prispevajo k specifičnemu cilju iz člena 3(2)(c).
2. Študije, namenjene razvoju in opredelitvi projektov v skupnem interesu na področju infrastrukture za digitalno povezanost, so upravičene do financiranja na podlagi te uredbe.
3. Brez poseganja v merila za dodelitev iz člena 13 se prednost pri financiranju določi ob upoštevanju naslednjih meril:
 - (a) ukrepi, ki prispevajo k dostopu do zelo visokozmogljivih omrežij, ki lahko omogočijo gigabitno povezanost za spodbujevalce socialno-ekonomskega razvoja, se prednostno razvrstijo ob upoštevanju funkcije spodbujevalcev socialno-ekonomskega razvoja, pomembnosti digitalnih storitev in aplikacij, ki jih omogoča zadevna povezanost, ter potencialnih socialno-ekonomskih koristi za državljane, podjetja in lokalne skupnosti, vključno z morebitnimi

pozitivnimi učinki prelivanja v smislu povezljivosti, v skladu z delom V Priloge;

- (b) ukrepi, ki prispevajo k zagotavljanju zelo visokokakovostne lokalne brezžične povezljivosti v lokalnih skupnostih, v skladu z delom V Priloge;
- (c) pri ukrepih, ki prispevajo k uvedbi sistemov 5G, ima prednost vzpostavitev koridorjev 5G ob glavnih kopenskih prometnih poteh, vključno z vseevropskimi prometnimi omrežji. Upošteva se tudi, koliko ukrep prispeva k zagotavljanju pokritja ob glavnih prometnih poteh, kar omogoča nemoteno zagotavljanje sinergijskih digitalnih storitev, ter hkrati čim bolj povečuje morebitne pozitivne učinke prelivanja za ozemlja in prebivalstvo v bližini območja uvedbe projekta. Okvirni seznam projektov, ki bi jim podpora lahko koristila, je vključen v del V Priloge;
- (d) projekti, namenjeni vzpostavitvi čezmejnih hrbtničnih omrežij, ki povezujejo Unijo s tretjimi državami in krepijo povezave znotraj ozemlja Unije, vključno s podmorskimi kablji, se prednostno razvrstijo glede na to, kako pomembno prispevajo k večji odpornosti in zmogljivosti elektronskih komunikacijskih omrežij na ozemlju Unije;
- (e) glede pokritosti z zelo visokozmogljivimi omrežji imajo prednost ukrepi, ki prispevajo k pokritju ozemelj in prebivalstva, v obratnem sorazmerju z intenzivnostjo nepovratnih sredstev, ki bi bila potrebna za izvedbo projekta glede na veljavne najvišje stopnje sofinanciranja, določene v členu 14. Upošteva se tudi, koliko ukrep prispeva k zagotavljanju celovitega pokritja ozemlja in prebivalstva na območju uvedbe projekta ter hkrati čim bolj povečuje morebitne pozitivne učinke prelivanja za ozemlja in prebivalstvo v bližini območja uvedbe projekta;
- (f) pri projektih za uvedbo delujočih digitalnih platform imajo prednost ukrepi, ki temeljijo na najnaprednejših tehnologijah, ob upoštevanju vidikov, kot so interoperabilnost, kibernetska varnost, zasebnost podatkov in ponovna uporaba;
- (g) uporabljena tehnologija je kar najprimernejša za specifični projekt, hkrati pa ponuja najboljše ravnotežje med najsodobnejšimi tehnologijami v smislu zmogljivosti pretoka podatkov, varnosti prenosa, odpornosti omrežja in stroškovne učinkovitosti.

POGLAVJE II

UPRAVIČENOST

Člen 9

Upravičeni ukrepi

1. Do financiranja so upravičeni samo ukrepi, ki prispevajo k doseganju ciljev iz člena 3. Ti ukrepi vključujejo zlasti študije, dela in druge spremljevalne ukrepe, ki so potrebni za upravljanje in izvajanje programa in sektorskih smernic.
2. V prometnem sektorju so do prejemanja finančne pomoči Unije na podlagi te uredbe upravičeni naslednji ukrepi:
 - (a) ukrepi, ki se nanašajo na učinkovita in medsebojno povezana omrežja:

- (i) ukrepi za vzpostavitev jedrnega omrežja v skladu s poglavjem III Uredbe (EU) št. 1315/2013, vključno z ukrepi, ki se nanašajo na urbana vozlišča, pomorska pristanišča, pristanišča na celinskih plovnih poteh in železniško-cestne terminale jedrnega omrežja, kot so opredeljeni v Prilogi II k Uredbi (EU) št. 1315/2013. Ukrepi za vzpostavitev jedrnega omrežja lahko zajemajo povezane elemente v celovitem omrežju, če je to potrebno za optimizacijo naložbe, v skladu z načini, določenimi v delovnih programih iz člena 19 te uredbe;
 - (ii) ukrepi za vzpostavitev čezmejnih povezav celovitega omrežja v skladu s poglavjem II Uredbe (EU) št. 1315/2013, zlasti na odsekih, naštetih v delu III Priloge k tej uredbi;
 - (iii) ukrepi za vzpostavitev odsekov celovitega omrežja v najbolj oddaljenih regijah v skladu s poglavjem II Uredbe (EU) št. 1315/2013, vključno z ukrepi, ki se nanašajo na zadevna urbana vozlišča, pomorska pristanišča, pristanišča na celinskih plovnih poteh in železniško-cestne terminale celovitega omrežja, kot so opredeljeni v Prilogi II k Uredbi (EU) št. 1315/2013;
 - (iv) ukrepi, ki podpirajo projekte v skupnem interesu za povezavo vseevropskega omrežja z infrastrukturnimi omrežji sosednjih držav, kot so opredeljeni v členu 8(1) Uredbe (EU) št. 1315/2013;
- (b) ukrepi, ki se nanašajo na pametno, trajnostno, vključujočo, varno in zanesljivo mobilnost:
- (i) ukrepi za podporo pomorskih avtocest, kot so določeni v členu 21 Uredbe (EU) št. 1315/2013;
 - (ii) ukrepi za podporo sistemov telematskih aplikacij, vključno za varnostne namene, v skladu s členom 31 Uredbe (EU) št. 1315/2013;
 - (iii) ukrepi za podporo storitev tovornega prometa v skladu s členom 32 Uredbe (EU) št. 1315/2013;
 - (iv) ukrepi za podporo novih tehnologij in inovacij, vključno z avtomatizacijo, izboljšanimi prometnimi storitvami, povezovanjem različnih načinov prevoza in infrastrukturo za alternativna goriva, v skladu s členom 33 Uredbe (EU) št. 1315/2013;
 - (v) ukrepi za odstranjevanje ovir na področju interoperabilnosti, zlasti pri zagotavljanju učinkov koridorja/omrežja;
 - (vi) ukrepi za vzpostavljanje varne in zanesljive infrastrukture in mobilnosti, vključno z varnostjo v cestnem prometu, v skladu s členom 34 Uredbe (EU) št. 1315/2013;
 - (vii) ukrepi za izboljšanje odpornosti prometne infrastrukture proti podnebnim spremembam in naravnim nesrečam;
 - (viii) ukrepi za izboljšanje dostopnosti prometne infrastrukture za vse uporabnike v skladu s členom 37 Uredbe (EU) št. 1315/2013;
 - (ix) ukrepi za izboljšanje dostopnosti in razpoložljivosti prometne infrastrukture za varnostne namene in namene civilne zaščite;

- (c) v okviru specifičnega cilja iz člena 3(2)(a)(ii): ukrepi ali posebne dejavnosti v okviru ukrepa, ki podpirajo prometno infrastrukturo v omrežju TEN-T, da bi ga prilagodili zahtevam glede vojaške mobilnosti in s tem omogočili dvojno, civilno-vojaško uporabo infrastrukture.
3. V energetskega sektorja so do prejemanja finančne pomoči Unije na podlagi te uredbe upravičeni naslednji ukrepi:
- (a) ukrepi v zvezi s projekti v skupnem interesu, kot so določeni v členu 14 Uredbe (EU) št. 347/2013;
 - (b) ukrepi za podporo čezmejnih projektov na področju energije iz obnovljivih virov, vključno z njihovo zasnovo, kot so opredeljeni v delu IV Priloge k tej uredbi, če so izpolnjeni pogoji iz člena 7 te uredbe.
4. V digitalnem sektorja so do prejemanja finančne pomoči Unije na podlagi te uredbe upravičeni naslednji ukrepi:
- (a) ukrepi za podporo gigabitne povezljivosti spodbujevalcev socialno-ekonomskega razvoja;
 - (b) ukrepi za podporo zagotavljanja zelo visokokakovostne brezplačne lokalne brezžične povezljivosti v lokalnih skupnostih brez diskriminatornih pogojev;
 - (c) ukrepi za neprekinjeno pokritje vseh glavnih kopenskih prometnih poti, vključno z vseevropskimi prometnimi omrežji, s sistemi 5G;
 - (d) ukrepi za podporo vzpostavitve hrbteničnih omrežij, vključno s podmorskimi kablji, v državah članicah ter med Unijo in tretjimi državami;
 - (e) ukrepi za podporo dostopa evropskih gospodinjstev do zelo visokozmogljivih omrežij;
 - (f) ukrepi za izvajanje zahtev infrastrukture za digitalno povezljivost v zvezi s čezmejnimi projekti na področju prometa ali energetike in/ali za podporo delujočih digitalnih platform, ki so neposredno povezane s prometnimi ali energetskimi infrastrukturami.

Okvirni seznam upravičenih projektov v digitalnem sektorja je vključen v del V Priloge.

Člen 10 *Sinergije*

1. Ukrepi, ki prispevajo k doseganju enega ali več ciljev najmanj dveh sektorjev, kot je določeno v členu 3(2)(a), (b) in (c), so upravičeni do prejemanja finančne pomoči Unije na podlagi te uredbe. Takšni ukrepi se izvajajo prek posebnih medsektorskih delovnih programov, ki se nanašajo na najmanj dva sektorja, vključno s posebnimi merili za dodelitev, in se financirajo iz proračunskih prispevkov zadevnih sektorjev.
2. V prometnem, energetskega ali digitalnem sektorja lahko ukrepi, ki so upravičeni v skladu s členom 9, vključujejo pomožne elemente, ki se ne nanašajo nujno na upravičene ukrepe iz člena 9(2), (3) ali (4), če izpolnjujejo te zahteve:
- (a) strošek teh pomožnih elementov ne presega 20 % skupnih upravičenih stroškov ukrepa in
 - (b) ti pomožni elementi se nanašajo na prometni, energetski ali digitalni sektor in

- (c) ti pomožni elementi omogočajo znatno izboljšanje socialno-ekonomskih, podnebnih ali okoljskih koristi ukrepa.

Člen 11 *Upravičeni subjekti*

1. Poleg meril iz člena [197] finančne uredbe se uporabljajo merila za upravičenost iz tega člena.
2. Upravičeni so naslednji subjekti:
 - (a) pravni subjekti s sedežem v državi članici;
 - (b) pravni subjekti s sedežem v tretji državi, ki je pridružena programu;
 - (c) pravni subjekti, ustanovljeni v skladu s pravom Unije, in mednarodne organizacije, kadar je to določeno v delovnih programih.
3. Fizične osebe niso upravičene.
4. Pravni subjekti s sedežem v tretji državi, ki ni pridružena programu, so izjemoma upravičeni do podpore v okviru programa, če je to nujno za doseganje ciljev zadevnega projekta v skupnem interesu ali čezmejnega projekta na področju energije iz obnovljivih virov.
5. Delovni programi iz člena 19 lahko določajo, da so upravičeni samo predlogi, ki jih predloži ena ali več držav članic ali, s soglasjem zadevnih držav članic, mednarodne organizacije, skupna podjetja ali javna ali zasebna podjetja ali organi.

POGLAVJE III

NEPOVRATNA SREDSTVA

Člen 12 *Nepovratna sredstva*

Nepovratna sredstva v okviru programa se dodeljujejo in upravljajo v skladu z naslovom [VIII] finančne uredbe.

Člen 13 *Merila za dodelitev*

1. Merila za dodelitev se opredelijo v delovnih programih iz člena 19 in razpisih za zbiranje predlogov, pri čemer se, kadar je to ustrezno, upoštevajo naslednji elementi:
 - (a) gospodarski, družbeni in okoljski vpliv (koristi in stroški);
 - (b) vidiki inovacij, varnosti, interoperabilnosti in dostopnosti;
 - (c) čezmejna razsežnost;
 - (d) sinergije med prometnim, energetske in digitalnim sektorjem;
 - (e) zrelost ukrepa v razvoju projekta;
 - (f) smotrnost predlaganega izvedbenega načrta;
 - (g) spodbujevalni učinek finančne pomoči Unije na naložbe;

- (h) potreba po premostitvi finančnih ovir, kakršna je nezadostna donosnost ali pomanjkljivo financiranje trga;
 - (i) skladnost z energetske in podnebne načrti Unije ter nacionalnimi energetske in podnebne načrti.
- 2. Kjer je primerno, se pri oceni predlogov glede na merila za dodelitev upošteva odpornost proti negativnim učinkom podnebne spremembe na podlagi ocene občutljivosti za podnebne spremembe in tveganj, vključno z ustreznimi prilagoditvenimi ukrepi.
 - 3. Pri oceni predlogov glede na merila za dodelitev se zagotovi, da so ukrepi – kadar je to ustrezno in kakor je določeno v delovnih programih – ki jih podpira program in vključujejo tehnologijo PNT, tehnično združljivi s sistemoma EGNOS/Galileo in Copernicus.
 - 4. V prometnem sektorju se pri oceni predlogov glede na merila za dodelitev iz odstavka 1, kadar je to ustrezno, zagotovi, da so predlagani ukrepi usklajeni z delovnimi načrti za koridor in izvedbenimi akti na podlagi člena 47 Uredbe (EU) št. 1315/2013 ter da upoštevajo mnenje odgovornega evropskega koordinatorja na podlagi člena 45(8) navedene uredbe.
 - 5. Glede ukrepov, ki se nanašajo na čezmejne projekte na področju energije iz obnovljivih virov, se pri merilih za dodelitev, opredeljenih v delovnih programih in razpisih za zbiranje predlogov, upoštevajo pogoji iz odstavka 4 člena 7.
 - 6. Glede ukrepov, ki se nanašajo na projekte v skupnem interesu na področju digitalne povezanosti, se pri merilih za dodelitev, opredeljenih v delovnih programih in razpisih za zbiranje predlogov, upoštevajo pogoji iz odstavka 3 člena 8.

Člen 14 *Stopnje sofinanciranja*

- 1. Za študije znesek finančne pomoči Unije ne presega 50 % skupnih upravičenih stroškov. Za študije, ki se financirajo z zneski, prerazporejenimi iz Kohezijskega sklada, so najvišje stopnje sofinanciranja tiste, ki se uporabljajo za Kohezijski sklad, kot je določeno v odstavku 2(b).
- 2. Za dela v prometnem sektorju se uporabljajo naslednje najvišje stopnje sofinanciranja:
 - (a) za dela, ki se nanašajo na specifične cilje iz člena 3(2)(a), znesek finančne pomoči Unije ne presega 30 % skupnih upravičenih stroškov. Stopnje sofinanciranja se lahko povečajo na največ 50 % za ukrepe, ki se nanašajo na čezmejne povezave, pod pogoji, določenimi v točki (c) tega odstavka, za ukrepe za podporo sistemov telematskih aplikacij, za ukrepe za podporo novih tehnologij in inovacij, za ukrepe za podporo izboljšanja varnosti infrastrukture v skladu z zadevno zakonodajo Unije in za ukrepe v najbolj oddaljenih regijah;
 - (b) pri zneskih, prerazporejenih iz Kohezijskega sklada, so najvišje stopnje sofinanciranja tiste, ki se uporabljajo za Kohezijski sklad, kot je navedeno v Uredbi (EU) XXX [uredba o skupnih določbah]. Stopnje sofinanciranja se lahko povečajo na največ 85 % za ukrepe, ki se nanašajo na čezmejne povezave, pod pogoji, določenimi v točki (c) tega odstavka;

- (c) pri ukrepih, ki se nanašajo na čezmejne povezave, se lahko najvišje stopnje sofinanciranja iz točk (a) in (b) uporabljajo samo za ukrepe, ki izkazujejo zelo visoko stopnjo vključitve v načrtovanje in izvajanje ukrepa za namen merila za dodelitev iz člena 13(1)(c), zlasti z vzpostavitvijo družbe za en sam projekt, prek strukture skupnega upravljanja in dvostranskega pravnega okvira ali izvedbenega akta v skladu s členom 47 Uredbe (EU) št. 1315/2013.
3. Za dela v energetskega sektorja se uporabljajo naslednje najvišje stopnje sofinanciranja:
- (a) za dela, ki se nanašajo na specifične cilje iz člena 3(2)(b), znesek finančne pomoči Unije ne presega 50 % skupnih upravičenih stroškov;
- (b) pri ukrepih, ki prispevajo k razvoju projektov v skupnem interesu, za katere je v skladu s členom 14(2) Uredbe (EU) št. 347/2013 dokazano, da zagotavljajo visoko stopnjo zanesljive oskrbe na ravni regije ali celotne Unije ali krepijo solidarnost Unije ali ponujajo zelo inovativne rešitve, se lahko stopnje sofinanciranja povečajo na največ 75 %.
4. Za dela v digitalnem sektorja se uporabljajo naslednje najvišje stopnje sofinanciranja: za dela, ki se nanašajo na specifične cilje iz člena 3(2)(c), znesek finančne pomoči Unije ne presega 30 % skupnih upravičenih stroškov. Stopnje sofinanciranja se lahko povečajo do največ 50 % za ukrepe z močno čezmejno razsežnostjo, kot je neprekinjeno pokritje glavnih prometnih poti s sistemi 5G ali vzpostavitev hrbteničnih omrežij med državami članicami ter med Unijo in tretjimi državami, in do največ 75 % za ukrepe izvajanja gigabitne povezljivosti spodbujevalcev socialno-ekonomskega razvoja. Ukrepi na področju zagotavljanja lokalne brezžične povezljivosti v lokalnih skupnostih se brez poseganja v načelo sofinanciranja financirajo s finančno pomočjo Unije, ki zajema do 100 % upravičenih stroškov.
5. Najvišja stopnja sofinanciranja, ki se uporablja za ukrepe, izbrane na podlagi medsektorskih delovnih programov iz člena 10, je najvišja dovoljena stopnja sofinanciranja, ki se uporablja za zadevne sektorje.

Člen 15

Upravičeni stroški

Poleg meril iz člena [186] finančne uredbe se uporabljajo naslednja merila za upravičenost stroškov:

- (a) upravičeni so lahko le odhodki, ki so nastali v državah članicah, razen če se projekt v skupnem interesu ali čezmejni projekti na področju energije iz obnovljivih virov nanašajo na ozemlje ene ali več tretjih držav, kot je navedeno v členu 5 ali odstavku 4 člena 11 te uredbe, ali mednarodne vode in kadar je ukrep nujen za doseganje ciljev zadevnega projekta;
- (b) stroški opreme, objektov in infrastrukture, ki jih upravičenec obravnava kot kapitalne odhodke, so lahko v celoti upravičeni;
- (c) odhodki, povezani z nakupom zemljišča, niso upravičen strošek;
- (d) upravičeni stroški ne vključujejo davka na dodano vrednost (v nadaljnjem besedilu: DDV).

Člen 16

Kombiniranje nepovratnih sredstev z drugimi viri financiranja

1. Nepovratna sredstva se lahko uporabljajo v kombinaciji s sredstvi Evropske investicijske banke ali nacionalnih spodbujevalnih bank ali drugih razvojnih in javnih finančnih institucij ter finančnih institucij in vlagateljev iz zasebnega sektorja, vključno prek javno-zasebnih partnerstev.
2. Uporaba nepovratnih sredstev iz odstavka 1 se lahko izvaja prek namenskih razpisov za zbiranje predlogov.

Člen 17

Zmanjšanje ali ukinitve nepovratnih sredstev

1. Poleg razlogov, določenih v [odstavku 4 člena 131] finančne uredbe, se lahko znesek nepovratnih sredstev zmanjša iz naslednjih razlogov:
 - (a) ukrep se ni začel izvajati v enem letu po datumu začetka, navedenem v sporazumu o nepovratnih sredstvih;
 - (b) po pregledu napredka ukrepa je ugotovljeno, da je pri izvajanju ukrepa prišlo do tako velikih zamud, da cilji ukrepa verjetno ne bodo doseženi.
2. Sporazum o nepovratnih sredstvih se lahko odpove na podlagi razlogov iz odstavka 1.

Člen 18

Kumulativno, dopolnilno in kombinirano financiranje

1. Ukrep, ki je prejel prispevek iz programa, lahko prejme prispevek tudi iz katerega koli drugega programa Unije, vključno s skladi v okviru deljenega upravljanja, če prispevka ne krijeta istih stroškov. Za vsak prispevek k ukrepu se uporabljajo pravila zadevnega programa Unije, ki prispeva sredstva. Kumulativno financiranje ne presega skupnih upravičenih stroškov ukrepa, podpora v okviru različnih programov Unije pa se lahko izračuna sorazmerno v skladu z dokumenti, ki določajo pogoje za podporo.
2. Ukrepi, ki izpolnjujejo naslednje kumulativne, primerjalne pogoje:
 - (a) ocenjeni so bili v okviru razpisa za zbiranje predlogov na podlagi programa;
 - (b) izpolnjujejo minimalne zahteve glede kakovosti iz navedenega razpisa za zbiranje predlogov;
 - (c) zaradi proračunskih omejitev jih ni mogoče financirati v okviru navedenega razpisa za zbiranje predlogov.

lahko prejmejo podporo iz ESRR ali Kohezijskega sklada v skladu z [odstavkom 5 člena 67] Uredbe (EU) XXX [uredba o skupnih določbah], če so takšni ukrepi skladni s cilji zadevnega programa. Uporabljajo se pravila sklada, ki zagotavlja podporo.

POGLAVJE IV

NAČRTOVANJE, SPREMLJANJE, OCENJEVANJE IN KONTROLA

Člen 19

Delovni programi

1. Program se izvaja z delovnimi programi iz člena 110 finančne uredbe. V delovnih programih je, kadar je ustrezno, določen skupni znesek, rezerviran za operacije mešanega financiranja.
2. Komisija delovne programe sprejme z izvedbenim aktom. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 22 te uredbe.

Člen 20

Spremljanje in poročanje

1. Kazalniki za poročanje o napredku programa pri doseganju splošnih in specifičnih ciljev iz člena 3 so določeni v delu I Priloge.
2. Da bi se zagotovila učinkovita ocena napredka programa pri doseganju njegovih ciljev, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 24 za spremembo dela I Priloge, da se revidirajo ali dopolnijo kazalniki, če to velja za potrebno, in da se ta uredba dopolni z določbami o vzpostavitvi okvira za spremljanje in ocenjevanje.
3. Sistem za poročanje o smotrnosti zagotavlja, da se podatki za spremljanje izvajanja in rezultatov programa zbirajo uspešno, učinkovito in pravočasno. V ta namen se prejemnikom finančnih sredstev Unije in po potrebi državam članicam naložijo sorazmerne zahteve glede poročanja.

Člen 21

Ocenjevanje

1. Ocene se opravijo pravočasno, da prispevajo k postopku odločanja.
2. Vmesna ocena programa se opravi, ko je na voljo dovolj informacij o izvajanju programa, vendar najpozneje v štirih letih po začetku izvajanja programa.
3. Na koncu izvajanja programa, vendar ne pozneje kot v štirih letih po koncu obdobja iz člena 1, Komisija opravi končno oceno programa.
4. Komisija sklepne ugotovitve teh ocen skupaj s svojimi pripombami predloži Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij.

Člen 22

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga usklajevalni odbor za IPE. Odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 23 *Delegirani akti*

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 24 te uredbe:

- (a) za spremembo dela I Priloge glede kazalnikov ter vzpostavitev okvira za spremljanje in ocenjevanje;
- (b) za spremembo dela II Priloge glede okvirnih odstotkov proračunskih sredstev, dodeljenih specifičnemu cilju iz člena 3(a)(i);
- (c) za spremembo dela III Priloge glede opredelitve koridorjev jedrnega omrežja in predhodno določenih odsekov ter predhodno določenih odsekov celovitega omrežja;
- (d) za spremembo dela IV Priloge glede opredelitve čezmejnih projektov na področju energije iz obnovljivih virov;
- (e) za spremembo dela V Priloge glede opredelitve projektov v skupnem interesu na področju digitalne poveztljivosti.

Člen 24 *Izvajanje prenosa pooblastila*

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov se prenese na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 23 se prenese na Komisijo za obdobje do 31. decembra 2028.
3. Prenos pooblastila iz člena 23 lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po objavi v Uradnem listu Evropske unije ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu o boljši pripravi zakonodaje z dne 13. aprila 2016.
5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 23, začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 25 *Obveščanje, sporočanje in objava podatkov*

1. Prejemniki finančnih sredstev Unije potrdijo izvor in zagotovijo prepoznavnost financiranja Unije (zlasti pri promoviranju ukrepov in njihovih rezultatov) z zagotavljanjem koherentnih, učinkovitih in sorazmernih ciljno usmerjenih informacij različnemu občinstvu, vključno z mediji in javnostjo.

2. Komisija izvaja ukrepe obveščanja in sporočanja v zvezi s programom ter njegovimi ukrepi in rezultati. Finančna sredstva, dodeljena programu, prispevajo tudi k institucionalnemu komuniciranju o političnih prednostnih nalogah Unije, kolikor so povezane s cilji iz člena 3.

Člen 26

Zaščita finančnih interesov Unije

Kadar tretja država sodeluje v programu na podlagi sklepa v okviru mednarodnega sporazuma ali na podlagi katerega koli drugega pravnega instrumenta, tretja država odgovornemu odredbodajalcu, OLAF in Evropskemu računskemu sodišču podeli potrebne pravice in dostop za celovito izvrševanje njihovih pristojnosti. V primeru OLAF te pravice vključujejo pravico do opravljanja preiskav, vključno s pregledi in inšpekcijami na kraju samem, v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF).

POGLAVJE VI

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

Člen 27

Razveljavitev in prehodne določbe

1. Uredbi (EU) št. 1316/2013 in (EU) št. 283/2014 se razveljavita.
2. Brez poseganja v odstavek 1 ta uredba do zaključka zadevnih ukrepov ne vpliva na njihovo nadaljevanje ali spremembo v skladu z Uredbo (EU) št. 1316/2013, ki se za zadevne ukrepe še naprej uporablja do njihovega zaključka.
3. Finančna sredstva za program lahko krijejo tudi odhodke za tehnično in upravno pomoč, ki so potrebni za zagotovitev prehoda med programom in ukrepi, sprejetimi v okviru predhodnega programa, instrumenta za povezovanje Evrope v skladu z Uredbo (EU) št. 1316/2013.
4. Po potrebi se lahko v proračun po letu 2027 knjižijo odobritve za kritje odhodkov iz člena 4(5) te uredbe, da se omogoči upravljanje ukrepov, ki ne bodo zaključeni do 31. decembra 2027.

Člen 28

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2021.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

- 1.1 Naslov predloga/pobude
- 1.2 Zadevna področja (*programski sklop*)
- 1.3 Vrsta predloga/pobude
- 1.4 Utemeljitev predloga/pobude
- 1.5 Trajanje ukrepa in finančnih posledic
- 1.6 Načrtovani načini upravljanja

2. UKREPI UPRAVLJANJA

- 2.1 Pravila o spremljanju in poročanju
- 2.2 Upravljavski in kontrolni sistemi
- 2.3 Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

- 3.1 Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice
- 3.2 Ocenjene posledice za odhodke
 - 3.2.1 *Povzetek ocenjenih posledic za odhodke*
 - 3.2.2 *Ocenjene posledice za odobritve za upravne zadeve*
 - 3.2.3 *Udeležba tretjih oseb pri financiranju*
- 3.3 Ocenjene posledice za prihodke

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.1. Naslov predloga/pobude

Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi instrumenta za povezovanje Evrope ter razveljavitvi uredb (EU) št. 1316/2013 in (EU) št. 283/2014.

1.2. Zadevna področja (programski sklop)

Evropske strateške naložbe

1.3. Predlog/pobuda se nanaša na:

- ☐ nov ukrep.
- ☐ nov ukrep na podlagi pilotnega projekta / pripravljalnega ukrepa⁴².
- ☒ podaljšanje obstoječega ukrepa.
- ☐ združitev ali preusmeritev enega ali več ukrepov v drug/nov ukrep.

1.4. Utemeljitev predloga/pobude

1.4.1. *Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno, vključno s podrobno časovnico za uvajanje ustreznih ukrepov za izvajanje pobude*

Instrument za povezovanje Evrope (v nadaljnjem besedilu: IPE), vzpostavljen leta 2014, podpira naložbe v vseevropsko omrežje (v nadaljnjem besedilu: TEN) v prometnem, energetske in digitalnem sektorju. Je ključni program, ki podpira ustrezne prednostne naloge EU, zlasti ustvarjanje delovnih mest, rast in naložbe, energetska unija, enotni digitalni trg, podnebne ukrepe, socialno Evropo, enotni trg in trgovino. IPE temelji na ustreznih sektorskih smernicah.

Na podlagi pozitivnih izkušenj z izvajanjem IPE v obdobju 2014–2020 Komisija podaja predlog o nasledniku IPE v okviru skupnega političnega procesa za pripravo večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027. Pri področju uporabe in zasnovi novega programa se upoštevajo spreminjajoče se prednostne naloge politik in splošne smernice osrednjih služb Komisije za poenostavitev.

Temeljne prednostne naloge programa se še naprej osredotočajo na vseevropska omrežja, področje uporabe IPE po letu 2020 pa se v energetske sektorju razširi na čezmejno sodelovanje na področju energije iz obnovljivih virov ter na novo opredeli v digitalnem sektorju kot dopolnitev novega programa za digitalno Evropo. Natančneje:

V prometnem sektorju IPE prispeva k dokončanju obeh ravni vseevropskega prometnega omrežja: jedrnega omrežja TEN-T do leta 2030 in celovitega omrežja TEN-T do leta 2050. Prav tako podpira uvajanje evropskih sistemov za upravljanje vseh vrst prometa ter prispeva k prehodu EU na čisto in povezano mobilnost. Po potrebi podpira tudi prilagajanje omrežja TEN-T zahtevam glede vojaške mobilnosti.

V energetskem sektorju IPE prispeva k dokončanju omrežij TEN-T z razvojem projektov v skupnem interesu, ki se nanašajo na nadaljnje povezovanje notranjega energetskega trga ter čezmejno in medsektorsko interoperabilnost omrežij. Poleg

⁴²

Po členu 58(2)(a) oz. (b) finančne uredbe.

tega spodbuja sodelovanje držav članic pri čezmejnem načrtovanju in uporabi energije iz obnovljivih virov, kar prispeva k stroškovno učinkovitemu doseganju cilja do leta 2030.

V digitalnem sektorju IPE prispeva k doseganju ciljev digitalne poveztljivosti, ki so opredeljeni v strategiji za gigabitno družbo, k odpornosti in zmogljivosti digitalnih omrežij EU z obravnavo mednarodne poveztljivosti ter k digitalizaciji energetskih omrežij in omrežij mobilnosti, da bi se na teh dveh področjih omogočile čezmejne storitve.

Glede načina izvajanja programa se predlaga, da se nadaljuje učinkovito ciljno usmerjeno izvajanje, ki ga neposredno upravlja Komisija. Morebiten ponovni prenos na Izvajalsko agencijo za inovacije in omrežja (v nadaljnjem besedilu: INEA)⁴³ bo odvisen od izida analize stroškov in koristi ter sprejetja povezanih odločitev. Izvedene bi bile vse potrebne prilagoditve za obvladovanje nove strukture, da se zagotovijo učinkovitost, večja prožnost, usklajenost in sinergije, poenostavitev in osredotočenje na smotrnost.

Cilj je, da program začne delovati takoj na začetku leta 2021. Za pravočasno uvedbo IPE in zgodnjo dodelitev sredstev EU upravičencem je potrebna intenzivna priprava v fazi uvajanja. Učinkovito usklajevanje med neposredno vpletenimi službami je predpogoj za razvoj ustrezne baze projektov in pravočasno načrtovanje delovnih programov/razpisov za zbiranje predlogov za vse sektorje IPE (vključno s posebnostmi sredstev za kohezijo, razpisi za zbiranje predlogov za sinergijo, združevanjem ali kombiniranjem nepovratnih sredstev z neunijskimi finančnimi instrumenti itn.).

- 1.4.2. *Dodana vrednost ukrepanja Unije (ki je lahko posledica različnih dejavnikov, npr. boljšega usklajevanja, pravne varnosti, večje učinkovitosti ali dopolnjevanja). Za namene te točke je „dodana vrednost ukrepanja Unije“ vrednost, ki izhaja iz ukrepanja Unije in predstavlja dodatno vrednost poleg tiste, ki bi jo sicer ustvarile države članice same.*

Razlogi za ukrepanje na evropski ravni (predhodno)

Člen 171 PDEU Unijo pooblašča, da opredeli projekte v skupnem interesu na področju infrastrukture TEN, medtem ko o načinih izvajanja odločajo države članice. Isti člen Unijo pooblašča tudi, da podpira takšne projekte v skupnem interesu.

V obdobju 2014–2020 program IPE podpira naložbe v prometno, energetske in digitalno infrastrukturo v skladu z zgoraj navedenimi členi Pogodbe. Toda naložbe v TEN so potrebne tudi po letu 2020, poleg tega pa obseg težav presega vire, ki so na voljo na ravni držav članic. Projekti TEN se po sami opredelitvi nanašajo na EU in se lahko učinkoviteje rešijo na ravni Unije, kar bi povzročilo na splošno večje koristi, hitrejšo izvajanje in zmanjšanje stroškov, če države članice ukrepajo skupaj. Zato je ukrepanje na ravni EU na tem področju upravičeno.

Razširjeni program IPE bo v obdobju po letu 2020 zagotovil potreben okvir za nadaljnjo podporo EU na področju prometne, energetske in digitalne infrastrukture vseevropskega značaja. Finančna podpora EU je potrebna za vsak sektor iz naslednjih razlogov:

⁴³

Glej oddelek 1.6.

Promet: države članice same ne morejo pokriti znatnih potreb po naložbah. Javni proračuni so še vedno predmet precejšnje fiskalne konsolidacije, izvajanje IPE za TEN-T v obdobju 2014–2016 pa kaže, da je finančna podpora držav članic in zasebnega sektorja še vedno ključna, vendar ne zadostuje za projekte z evropsko razsežnostjo.

Energija: medtem ko večino projektov v skupnem interesu lahko načeloma financira trg, je podpora EU nujna za številne projekte zaradi njihovih zunanjih učinkov (vključno z inovacijami) in obsega naložb, ki presega zmogljivost sistema za socializacijo stroškov.

Energija iz obnovljivih virov: trenutno namen podpore EU za energijo iz obnovljivih virov ni spodbujanje skupnega razvoja. Usklajevanje na ravni EU za uvedbo energije iz obnovljivih virov in ciljno usmerjeno podporo EU bi lahko spodbujalo sektorsko povezovanje in ustvarjalo dodatne naložbe na tem področju. Morebitna podpora na tem področju bi pokrila le stroške premagovanja ovir, povezanih s čezmejnimi sodelovanjem med državami članicami, in/ali ovir, ki preprečujejo sektorsko povezovanje. Pričakuje se, da bo v prihodnosti te projekte vse bolj financiral trg.

Digitalni sektor: Gospodarstvo in družba EU sta močno odvisna od uvedbe podatkovne infrastrukture, ki lahko podpira razvoj novih tehnologij, storitev in aplikacij. Nezadostno financiranje in manjkajoče povezave v sedanjih programih povzročajo trajne vrzeli v infrastrukturi za širokopasovno povezljivost ter ovirajo doseganje polnega potenciala digitalnega gospodarstva EU. Potrebno je ukrepanje EU, da se zagotovi nemotena povezljivost v celotni EU, ki bo prinesla ogromne koristi v raznih gospodarskih panogah in večjo kohezijo na celini.

Pričakovana ustvarjena dodana vrednost Unije (naknadno)

IPE zagotavlja dodano vrednost EU z razvojem povezljivosti na področju prometa, energetike in telekomunikacij, in sicer z osredotočanjem na javne dobrine z evropsko razsežnostjo in projekte, ki se brez podpore EU ne bi uresničili. Natančneje, zadevna dodana vrednost IPE je v njegovi zmožnosti za:

- ~ usmerjanje javnih in zasebnih finančnih sredstev k ciljem politike EU;
- ~ omogočanje ključnih naložb, pri katerih se stroški krijejo na nacionalni/lokalni ravni, medtem ko so koristi vidne na evropski ravni;
- ~ pospešitev prehoda na nizkoemisijsko in digitalno družbo.

Podpora EU iz novega programa IPE se osredotoča na ukrepe, ki prinašajo največjo dodano vrednost EU. Natančneje:

V prometu pokriva čezmejne odseke in ozka grla jedrnega omrežja, obsežno uvedbo sistemov za upravljanje prometa in pomembne nove prednostne naloge, kot so alternativna goriva, digitalizacija, varnost in vojaška mobilnost.

V energetiki pokriva infrastrukturne projekte čezmejnega pomena za prenos in shranjevanje električne energije, transport plina in CO₂ ter pametna omrežja na stičišču med prenosnimi in distribucijskimi omrežji kot tudi povečanje inteligence prenosnih omrežij. Zajema tudi ciljno usmerjeno čezmejno uvajanje in načrtovanje energije iz obnovljivih virov, ki vključuje vsaj dve državi članici.

V digitalnem sektorju pokriva uvedbo projektov za digitalno povezljivost, od katerih se pričakuje velik vpliv na enotni digitalni trg, med drugim prek njihove uskladitve s cilji sporočila o strategiji za gigabitno družbo, močnih čezmejnih učinkov ter sinergij

med sektorji in z omogočenimi digitalnimi storitvami. Projekti so nadalje prednostno razvrščeni glede na koristi njihove uresničitve na ravni EU ob upoštevanju, da po eni strani nekateri projekti sploh ne bi bili uresničeni, če bi bili prepuščeni državam članicam, po drugi strani pa pri drugih projektih niz razdrobljenih in neusklajenih posegov ne bi dosegel enakega učinka na enotni digitalni trg.

1.4.3. Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti

Ugotovitve vmesne ocene IPE v obdobju 2014–2020 in odprtega javnega posvetovanja o prihodnosti programa IPE kažejo, da obstaja možnost za nadaljevanje programa po letu 2020.

Glavne sklepne ugotovitve vmesne ocene IPE, ki jo je Komisija sprejela 13. februarja 2018, so:

Na splošno po prvih treh letih in pol od vzpostavitve IPE program dobro deluje, čeprav je še veliko preskokov, da bi bilo mogoče izmeriti rezultate, saj je program še v zgodnji fazi izvajanja. Poleg tega okvir smotnosti, opredeljen v uredbi, ne vsebuje jasno opredeljenih ali trdnih kazalnikov. Ob upoštevanju tega pridržka so iz ocene razvidni naslednji rezultati za sektorje IPE:

IPE je učinkovit in ciljno usmerjen instrument za naložbe v vseevropsko infrastrukturo v prometnem, energetske in digitalnem sektorju. IPE prispeva k prednostnim nalogam Komisije na področju delovnih mest, rasti in naložb, notranjega trga, energetske unije in podnebja ter enotnega digitalnega trga.

IPE zagotavlja visoko dodano vrednost EU vsem državam članicam, saj podpira projekte povezovanja s čezmejno razsežnostjo.

Projekti na področju energetike zagotavljajo zanesljivo oskrbo z energijo in so ključnega pomena za stroškovno učinkovito razogljičenje gospodarstva. IPE je tudi instrument uvedbe novih vseevropskih sistemov upravljanja in varnosti prometa, visokozmogljivih električnih vodov in pametnih omrežij ter pri vzpostavitvi širokopasovnih in medsebojno povezanih digitalnih storitev.

Na področju telekomunikacij je iz dvojne osredotočenosti IPE na digitalne čezmejne storitve v javnem interesu ter komunikacijsko in računalniško infrastrukturo razvidno, da ima program pomemben vpliv na doseganje ciljev EU na področju enotnega digitalnega trga. Vendar je IPE na področju telekomunikacij zaradi omejenih sredstev lahko podprl le prve korake v smeri popolne čezmejne digitalne infrastrukture na področju javnega interesa.

Dokončanje TEN, kot je opredeljeno v prednostnih politikah EU, še vedno zahteva ogromno vlaganj, del teh pa bo odvisen od nadaljnje podpore EU. Obstajajo torej možnosti za zagotovitev več javnih in zasebnih naložb, če bodo na voljo dodatna sredstva EU za obravnavo primerov nedelovanja trga.

Glede izvajanja programa je ocena pokazala:

Neposredno upravljanje nepovratnih sredstev IPE se je izkazalo za zelo učinkovito z veliko bazo projektov in konkurenčnim izbirnim postopkom, poudarkom na ciljnih politikah EU, usklajenim izvajanjem in celovitim sodelovanjem držav članic. Izvajalska agencija INEA dosega zelo dobre rezultate pri finančnem upravljanju IPE.

Prvič se je zgodilo, da je bil del kohezijskega proračuna za promet izvršen na podlagi neposrednega upravljanja v okviru IPE. V prvi polovici programskega

obdobja je bilo dodeljenih 100 % sredstev, in sicer skoraj izključno za trajnostne načine prevoza.

IPE še naprej uporablja in razvija inovativne finančne instrumente. Njihov razvoj pa je bil omejen zaradi novih možnosti, ki jih ponuja EFSI. Pričakuje se, da se bo uporaba finančnih instrumentov IPE povečala v drugi polovici programa, ko bo zagotovljeno dopolnjevanje z EFSI.

Poleg tega je bila prva izkušnja kombiniranja nepovratnih sredstev s finančnimi instrumenti, ki je bila na področju prometa izvedena leta 2017, zelo pozitivna, saj je uporaba nepovratnih sredstev omogočila čim večjo izkoriščenost zasebnih ali javnih sredstev.

IPE je preveril tudi medsektorske sinergije, vendar so ga omejevale ovire v trenutnem pravnem/proračunskem okviru. Treba bo zagotoviti večjo prilagodljivost smernic sektorske politike in instrumenta IPE, da se omogočijo sinergije ter boljša odzivnost na nov tehnološki razvoj in prednostne naloge.

IPE bo v obdobju 2021–2027 dodatno usklajen s trenutnimi političnimi prednostnimi nalogami Komisije, zlasti digitalizacijo in razogljčenjem. To bo prispevalo k okrepitvi izvajanja IPE, saj se lahko pojavi več področij za sinergijo.

Komisija predlaga nadaljnje izvajanje IPE po letu 2020 z neposrednim upravljanjem kot v obdobju 2014–2020. Hkrati se bodo uvedle nekatere izboljšave. Na podlagi potrebe po dobro opredeljenih kazalnikih in drugih priporočil iz vmesne ocene bo treba vključiti prilagoditve za poenostavitev in učinkovitost v skladu s smernicami Komisije za poenostavitev.

Dodatne točke izboljšav se nanašajo na zmanjšanje upravnih zahtev za majhna nepovratna sredstva, inovativne oblike podpore, tehnično pomoč pri pripravi projekta, vidike trajnosti / prilagajanja na podnebne spremembe nekaterih vrst projektov in sinergije. Obravnavala se bo tudi sedanja pomanjkljiva prilagodljivost glede prednostnih nalog in obsega posredovanja, na primer za upoštevanje novih prednostnih nalog politike ali odražanje tehnološkega razvoja.

1.4.4. *Skladnost in možnosti sinergij z drugimi ustreznimi instrumenti*

Kohezijski sklad (KS)/ESRR	• Boljša razmejitev področja uporabe med KS/ESRR in IPE glede prometa⁴⁴: IPE se osredotoča na čezmejni pomen infrastrukture TEN-T (vključno z izvajanjem sredstev iz sklada za prometno kohezijo), medtem ko se skladi ESI osredotočajo na mestne, lokalne in regionalne potrebe v zvezi z mobilnostjo. • Boljše usklajevanje in racionalizacija ciljev politik in posegov na podlagi predhodnih pogojev, ki se uporabljajo za naložbe na področju prometa v okviru deljenega upravljanja (da se zagotovi popolna skladnost s TEN-T). • V primeru energije jasna razmejitev, pri čemer se IPE osredotoča na TEN-E (vključno s pametnimi omrežji za prenos in vmesnikom med prenosom in distribucijo), KS/ESRR pa na nacionalni/regionalni prenos in distribucijo ter pametna omrežja in shranjevanje na ravni distribucije. Vse večji pomen naložb na lokalni in regionalni ravni v okviru decentraliziranega energetskega sistema kaže na še vedno
----------------------------	--

⁴⁴

Na podlagi končnih odločitev o področju uporabe in proračunu posameznega programa.

	velik ali celo večji pomen financiranja iz KS/ESRR za energijo. • KS/ESRR in IPE so usklajeni pri zagotavljanju skladne in dopolnjujoče podpore za cilje EU na področju strateške povezljivosti v digitalnem sektorju. V primeru cilja, h kateremu naj bi prispevali KS/ESRR in IPE, se pričakuje, da bo IPE zajemal področja nedelovanja trga, na katerih se lahko projekti uvedejo z nepovratnimi sredstvi nizke intenzivnosti, kar bi KS/ESRR omogočilo, da lahko obravnavata nadaljnja in težja področja nedelovanja trga, za katera so potrebni višji zneski in intenzivnost nepovratnih sredstev. • Boljša usklajenost pravil glede aplikacij, izvajanja in spremljanja.
InvestEU	• Ni finančnih instrumentov v IPE. • Podpora v obliki nepovratnih sredstev, osredotočena na projekte, ki se ne morejo podpreti s finančnimi instrumenti, ali • uporaba nepovratnih sredstev za kombiniranje z InvestEU (ali drugim zasebnim financiranjem), če je to potrebno za dobičkonostnost.
Program za digitalno Evropo	• Glede na sedanjo opredelitev bo program za digitalno Evropo vključeval prihodnje dejavnosti v zvezi z infrastrukturami za digitalne storitve, ki so del obstoječega IPE. • Storitve, razvite v okviru digitalne Evrope, bodo potekale prek infrastrukture za povezljivost, ki jo zagotavlja IPE za obdobje 2021–2027. • Kibernetska varnost, razvita v okviru digitalne Evrope, se bo uporabljala tudi za zaščito kritične infrastrukture, ki jo podpira IPE za obdobje 2021–2027.
Obzorje Evropa	• Kot v tekočem obdobju bo uvajanje inovativnih rešitev podpiral raziskovalni program EU Obzorje Evropa, novi IPE pa bo podpiral uvajanje inovativnih rešitev, ki bodo spadale na njegovo področje dejavnosti (na primer glede alternativnih goriv ali digitalnih sistemov za upravljanje prometa). Ni nevarnosti za prekrivanje, ker so stopnje tržne zrelosti ukrepov programa Obzorje Evropa in IPE same po sebi različne.

1.5. Trajanje ukrepa in finančnih posledic

☒ Časovno omejeno

- ☒ trajanje od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2027,
- ☒ finančne posledice med letoma 2021 in 2027 za odobritve za prevzem obveznosti ter med letoma 2021 in 2033 za odobritve plačil.

☐ Časovno neomejeno

- izvajanje z obdobjem uvajanja med letoma LLLL in LLLL,

ki mu sledi izvajanje v celoti.

1.6. Načrtovani načini upravljanja⁴⁵

☒ Neposredno upravljanje – Komisija:

- ☒ z lastnimi službami, vključno z zaposlenimi v delegacijah Unije,
- ☒ prek izvajalskih agencij.

☐ Deljeno upravljanje z državami članicami.

☒ Posredno upravljanje s poverjanjem nalog izvrševanja proračuna:

- ☐ tretjim državam ali organom, ki jih te imenujejo,
- ☐ mednarodnim organizacijam in njihovim agencijam (navedite),
- ☐ EIB in Evropskemu investicijskemu skladu,
- ☐ organom iz členov 70 in 71 finančne uredbe,
- ☒ subjektom javnega prava,
- ☐ subjektom zasebnega prava, ki opravljajo javne storitve, kolikor ti subjekti zagotavljajo ustrezna finančna jamstva,
- ☐ subjektom zasebnega prava države članice, ki so pooblaščen za izvajanje javno-zasebnih partnerstev in ki zagotavljajo ustrezna finančna jamstva,
- ☐ osebam, pooblaščenim za izvajanje določenih ukrepov SZVP v skladu z naslovom V PEU in opredeljenim v zadevnem temeljnem aktu.
- *Pri navedbi več kot enega načina upravljanja je treba to natančneje obrazložiti v oddelku „opombe“.*

Opombe

Program se izvaja z neposrednim upravljanjem v skladu s finančno uredbo. Za infrastrukturo za digitalno povezljivost se lahko upošteva možnost posrednega upravljanja, zlasti za spodbujevalce socialno-ekonomskega razvoja. Za namene te ocene finančnih posledic zakonodajnega predloga se predvideva neposredno upravljanje zaradi priprave najpreudarnejših napovedi.

⁴⁵

Pojasnila o načinih upravljanja in sklici na finančno uredbo so na voljo na spletišču BudgWeb: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

Odvisno od izida prihodnje analize stroškov in koristi ter glede na obdobje 2014–2020 bi se lahko večina proračuna izvršila s prenosom na izvajalsko agencijo⁴⁶. V tem primeru bi službe Komisije neposredno upravljale samo ukrepe za podporo programa.

2. UKREPI UPRAVLJANJA

2.1. Pravila o spremljanju in poročanju

Navedite pogostost in pogoje.

V primerjavi z IPE za obdobje 2014–2020 se bo vzpostavil preprostejši, vendar trdnější okvir smotrnosti za spremljanje doseganja ciljev programa in njegovega prispevka k ciljem politik EU. Razviti bodo kazalniki za spremljanje izvajanja in napredka programa.

Izvedla se bo vmesna in naknadna ocena programa, da bi se ocenile njegova uspešnost, učinkovitost, ustreznost, skladnost in dodana vrednost.

Glede ukrepov bo sistem za poročanje o smotrnosti zagotavljal, da se podatki za spremljanje izvajanja in rezultatov programa zbirajo uspešno, učinkovito in pravočasno. V ta namen se bodo prejemnikom finančnih sredstev Unije in (kadar je smiselno) državam članicam naložile sorazmerne zahteve glede poročanja.

Izdajala se bodo redna operativna poročila o upravljanju projekta in finančnem izvajanju za podporo spremljanja ciljev programa.

2.2. Upravljavski in kontrolni sistemi

2.2.1. *Utemeljitev načinov upravljanja, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja in predlagane strategije kontrol*

Program se bo izvajal z neposrednim upravljanjem. Lahko se prenese na izvajalsko agencijo, odvisno od izida analize stroškov in koristi ter sprejetja povezanih odločitev. V tem primeru bi Komisija lahko neposredno upravljala nekatere ukrepe za podporo programa.

Vzpostavljena izvajalska agencija INEA ima potrebno strukturo in postopke, da zagotovi nepretrgano upravljanje IPE. Ustanovljena je bila za upravljanje projektov TEN-T iz finančnih perspektiv za obdobji 2000–2006 in 2007–2013 ter IPE za obdobje 2014–2020.

Vmesna ocena IPE za obdobje 2014–2020 dokazuje, da se je neposredno upravljanje nepovratnih sredstev IPE v okviru sedanjega mandata INEA izkazalo za učinkovito z veliko bazo projektov in konkurenčnim izbirnim postopkom, poudarkom na ciljnih politikah EU, usklajenim izvajanjem in celovitim sodelovanjem držav članic. Izvajalska agencija INEA dosega zelo dobre rezultate pri upravljanju proračuna in finančnem upravljanju IPE.

Za infrastrukturo za digitalno povezanost se lahko upošteva možnost posrednega upravljanja, zlasti za spodbujevalce socialno-ekonomskega razvoja.

⁴⁶

Program se lahko (delno) prenese na izvajalsko agencijo, odvisno od izida analize stroškov in koristi ter sprejetja povezanih odločitev; povezane odobritve upravne narave za izvajanje programa v Komisiji in izvajalski agenciji bodo ustrezno prilagojene.

Program se bo izvajal predvsem z nepovratnimi sredstvi. Strategija kontrol bo ustrezno vzpostavljena in bo osredotočena na tri ključne stopnje izvajanja nepovratnih sredstev v skladu s finančno uredbo:

organizacijo razpisov in izbor predlogov, ki ustrezajo ciljem programa;

operativne kontrole, kontrole spremljanja in predhodne kontrole, ki zajemajo izvajanje projektov, javna naročila, predhodno financiranje, vmesna in končna plačila, upravljanje jamstev;

naknadne kontrole projektov in plačil.

Ta strategija kontrol naj bi prinesla rezultate glede smotrnosti v skladu z metrikami, ki so bile ugotovljene za prvo ponovitev programa⁴⁷:

~ stoodstotno izvrševanje odobritev za prevzem obveznosti in odobritev plačil;

~ 100 % upravičencev pravočasno obveščenih;

~ več kot 95 % nepovratnih sredstev podpisanih pravočasno;

~ 100 % plačil izvedenih pravočasno;

~ stopnja preostale napake pod pragom pomembnosti 2 %.

2.2.2. Podatki o ugotovljenih tveganjih in vzpostavljenih sistemih notranjih kontrol za njihovo zmanjševanje

Ugotovljena tveganja ostajajo na splošno enaka kot pri prejšnjem programu:

razvoj ključnih prednostnih nalog (koridorjev, projektov v skupnem interesu), ki je počasnejši od načrtovanega zaradi nezadostnega tržnega uvajanja ali kakovosti predstavljenih projektov;

zamude pri izvajanju projektov;

morebitne napake ali slabo upravljanje sredstev EU;

spreminjajoče se tržne razmere, zlasti ob zmanjšanju povpraševanja po infrastrukturi, na primer v zadnji finančni krizi.

Za novo pobudo za vojaško mobilnost se pričakuje, da bo izpostavljena enakim tveganjem kot drugi projekti na področju prometa.

IPE bo v digitalnem sektorju financiral nove vrste projektov digitalne infrastrukture (npr. koridorje 5G, podvodne kable), ki jih program IPE prej ni zajemal in ki bodo vključevali nove vrste zainteresiranih strani (npr. spodbujevalce socialno-ekonomskega razvoja, kot so šole, bolnišnice itd.). Zato bo digitalni IPE vključeval ukrepe, ki bodo podpirali močno zavezanost zainteresiranih strani in razvoj projektov (vključno s tehnično pomočjo). Poleg tega se ukrepi za postavitev koridorjev 5G nanašajo na nove tehnologije, ki so odvisne od razvoja na trgu v smeri panožnih standardov in razpoložljivosti novih tehnologij za potrebno namestitve strojne in programske opreme. Tržni pogoji lahko torej vplivajo na časovni vidik izvajanja posameznih ukrepov.

Ta tveganja je treba obravnavati tako, da se pozornost posveti konkurenčnosti baze projektov z osredotočanjem na prispevke projektov k ciljem politike ter z zagotavljanjem sistematične vključenosti vseh akterjev in ustrezne prilagodljivosti

⁴⁷

Na podlagi informacij, objavljenih v letnem poročilu o dejavnostih INEA za leto 2017.

proračuna. Niz predhodnih in naknadnih kontrol bo prilagojen zaznani stopnji tveganj.

Te kontrole bodo v ta namen podpirali letna ocena tveganja od spodaj navzgor, sistematična ocena okvira za kontrole, ustrezno poročanje o odstopanjih (register izjem in neskladnosti) in popravljalni ukrepi, sprejeti v skladu s priporočili, ki jih izda Služba za notranjo revizijo, Evropsko računsko sodišče ali organ, odgovoren za razrešnico.

2.2.3. *Ocena in utemeljitev stroškovne učinkovitosti kontrol (razmerje „stroški kontrol ÷ vrednost z njo povezanih upravljanih sredstev“) ter ocena pričakovane stopnje tveganja napake (ob plačilu in ob zaključku)*

Ob predpostavki, da bo novi program IPE upravljal Komisija, bi bili stroški kontrol višji kot v okviru sedanjega IPE in bi lahko znašali od 1 do 3 % odobritev plačil.

Stroški in koristi kontrol

Stroški kontrol za sedanji IPE so bili razdeljeni med stroške nadzora na ravni Komisije in stroške operativnih kontrol na ravni izvajalskega organa. Stroški kontrol za povezane finančne instrumente, ki ne bodo del novega IPE, so se obravnavali ločeno.

Stroški kontrol na ravni Komisije v zadevnih treh generalnih direktoratih so ocenjeni⁴⁸ na okoli 0,1 % operativnih odobritev plačil na ravni programa.

Cilj teh kontrol je zagotoviti nemoten in učinkovit nadzor nad Agencijo s strani njenih matičnih generalnih direktorats ter potrebno stopnjo zagotovila na ravni Komisije.

Ob stalnem obsegu bi bilo treba pričakovati, da se bodo stroški nadzora na ravni Komisije zvišali v skladu z razširjenimi zahtevami glede nadzora nad izvajalskimi agencijami in dodatnimi prizadevanji, povezanimi z dajanjem zagotovil glede novih sestavnih delov programa, kot je vojaška mobilnost.

INEA je v preteklosti predstavljala stabilno okolje kontroliranja, stroški kontrol pa so znašali okoli 0,95 % operativnih plačil za leti 2015 in 2016. INEA je v letnem poročilu o dejavnostih za leto 2017 ocenila, da so stroški kontrol za IPE (vključno s preostankom) leta 2017 znašali 20 milijonov EUR ali 1,25 % skupnih operativnih plačil (1 602,2 milijona EUR).

Glede na to, da je novi program IPE v smislu velikosti in vrste projekta nadaljevanje obstoječega IPE, se pričakuje, da bodo stroški kontrol na ravni subjekta do prihodnje ocene stroškov in koristi na splošno ostali znotraj tega razpona, čeprav je logično, da se lahko krepitev zmogljivosti, ki je potrebna za uvedbo dodatkov k programu, prenese v povečane stroške kontrol.

Koristi kontrol so naslednje:

- preprečevanje izbire šibkejših ali neustreznih predlogov;
- optimizacija načrtovanja in porabe sredstev EU, da se ohrani dodana vrednost EU;

⁴⁸

V tej oceni niso vključeni strateški in politični vidiki, ki se nanašajo na program, niti nadzor delegiranih instrumentov IPE.

- zagotavljanje kakovosti sporazumov o nepovratnih sredstvih, pri čemer se preprečijo napake pri opredelitvi pravnih subjektov, zagotovi se pravilen izračun prispevkov EU in sprejmejo potrebna jamstva za pravilno izvajanje nepovratnih sredstev;
- odkrivanje neupravičenih stroškov v fazi plačila;
- odkrivanje napak, ki vplivajo na zakonitost in pravilnost operacij v fazi revizije.

Preučila se bo priložnost za uvedbo poenostavljenega obračunavanja stroškov, če je ocena stroškov in koristi pozitivna v smislu njihovega učinka na stopnjo napak ter stroške, učinkovitost in uspešnost kontrol.

Ocenjena stopnja napake

Za program IPE je bilo leto 2017 prvo leto revizijske kampanje. Za IPE na področju prometa in energije so v tej fazi na voljo omejeni rezultati revizije. Ocenjena stopnja preostalih napak za vse sektorje IPE se giblje med 1 in 2 %. Ta ocena velja tudi za IPE 2.

2.3. **Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti**

Navedite obstoječe ali načrtovane preprečevalne in zaščitne ukrepe, npr. iz strategije za boj proti goljufijam.

Generalni direktorati Komisije, odgovorni za ukrepe, financirane na podlagi te uredbe, so zavezani k zaščiti finančnih interesov Unije v skladu s strategijo Komisije na področju boja proti goljufijam (COM(2011) 376 z dne 24. junija 2011) in njeno prihodnjo revizijo. Ukrepi za boj proti goljufijam zajemajo predvsem uporabo preventivnih ukrepov proti goljufijam, korupciji in vsem drugim nezakonitim dejavnostim; učinkovite preglede; povračilo neupravičeno plačanih zneskov, in če se odkrijejo nepravilnosti, učinkovite, sorazmerne in odvračilne kazni v skladu z Uredbo Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95, Uredbo Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 in Uredbo (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta.

GD CNECT, MOVE in ENER ter izvajalska agencija INEA so posodobili (MOVE: novembra 2017, ENER: decembra 2017) ali bodo do konca leta 2019 posodobili (GD CNECT, INEA) svoje strategije na področju boja proti goljufijam in povezane akcijske načrte na ravni GD, ki zajemajo celoten cikel odhodkov, upoštevajoč sorazmernost ter razmerje stroškov in koristi ukrepov, ki naj bi se izvedli, kar omogoča oceno tveganja programa.

Službe Komisije bodo zagotovile, da se njihov pristop k obvladovanju tveganja goljufij uporablja za opredelitev področij z visokim tveganjem, pri čemer bodo upoštevale sektorske analize stroškov in koristi ter preprečevanje goljufij in delo OLAF na področju analize tveganja.

Upravno spremljanje pogodb, nepovratnih sredstev in s tem povezanih plačil spada na delovno področje INEA. Strategija na področju boja proti goljufijam se posodablja vsaki dve leti, nazadnje konec leta 2016. Agencija razvija lastne ukrepe za boj proti goljufijam, vključno s strategijo naknadne revizije, da oceni zakonitost in pravilnost osnovnih transakcij ter izterja neupravičeno plačane zneske. Izkaze INEA vsako leto revidira Evropsko računsko sodišče, da ugotovi, ali predstavljajo resnično in pošteno sliko, ter preveri zakonitost in pravilnost osnovnih transakcij (prihodki in odhodki), agencija pa je vsako leto podvržena postopkom Evropskega parlamenta in Sveta EU za razrešnico.

Sporazumi o nepovratnih sredstvih in javnih naročilih, ki jih sklenejo izvajalski generalni direktorati ali INEA, bodo temeljili na standardnih modelih, ki bodo določali splošne ukrepe za boj proti goljufijam, vključno s pooblastilom za revizijo ter zgoraj omenjenimi pregledi in inšpekcijami na kraju samem. Komisija, njeni predstavniki in Računsko sodišče bodo s pregledom dokumentacije in na kraju samem pristojni za revizijo pri vseh upravičencih do nepovratnih sredstev, izvajalcih in podizvajalcih, ki so prejeli sredstva Unije.

OLAF je pooblaščen za izvajanje pregledov in inšpekcij na kraju samem pri gospodarskih subjektih, ki jih neposredno ali posredno zadeva takšno financiranje, v skladu s postopki iz Uredbe (Euratom, ES) št. 2185/96, da se ugotovi, ali je v povezavi s sporazumom ali sklepom ali pogodbo o financiranju Unije prišlo do goljufije, korupcije ali katerega koli drugega protipravnega ravnanja, ki škodi finančnim interesom Evropske unije. Evropsko javno tožilstvo lahko preiskuje in preganja goljufije in druga kazniva dejanja, ki škodijo finančnim interesom Unije, kot je določeno v Direktivi (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

3.1. Zadevni razdelek večletnega finančnega okvira in predlagane nove odhodkovne proračunske vrstice

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
	1 – Enotni trg, inovacije in digitalno 2 – Kohezija in vrednote 5 – Varnost in obramba	dif./nedif. 49	držav Efte ⁵⁰	držav kandidatk ⁵¹	tretjih držav	po členu [21(2)(b)] finančne uredbe
	02 03 01 Specifični cilj instrumenta za povezovanje Evrope (IPE) – promet	dif.	DA	NE	DA	NE
	05 03 Prispevek Kohezijskega sklada k specifičnemu cilju IPE – promet	dif.				
	13 03 Specifični cilj vojaška mobilnost v okviru IPE – promet	dif.				
	02 03 02 IPE – specifični cilj za energetski sektor	dif.				
	02 03 03 IPE – specifični cilj za digitalni sektor	dif.				
	Upravna podpora IPE	nedif.				

⁴⁹ Dif. = diferencirana sredstva / nedif. = nediferencirana sredstva.

⁵⁰ Efte: Evropsko združenje za prosto trgovino.

⁵¹ Države kandidatke in po potrebi potencialne države kandidatke z Zahodnega Balkana.

3.2. Ocenjene posledice za odhodke

3.2.1. Povzetek ocenjenih posledic za odhodke

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Razdelek večletnega finančnega okvira	1, 2, 5	1 – Enotni trg, inovacije in digitalno 2 – Kohezija in vrednote 5 – Varnost in obramba
--	----------------	--

			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Po letu 2027	SKUPAJ
02 03 01 Instrument za povezovanje Evrope – promet	obveznosti	(1)	1 717,800	1 752,656	1 787,509	1 823,359	1 861,206	1 898,051	1 935,892		12 776,473
	plačila	(2)	212,678	787,447	1 000,889	1 157,909	1 301,191	1 439,954	1 510,550	5 365,855	12 776,473
05 03 Prispevek Kohezijskega sklada k instrumentu za povezovanje Evrope – promet	obveznosti	(1)	1 435,757	1 487,467	1 543,787	1 601,874	1 661,779	1 723,866	1 788,588		11 243,118
	plačila	(2)	77,593	498,789	522,922	542,758	563,230	584,362	606,284	7 847,181	11 243,118
13 03 Instrument za povezovanje Evrope – promet – vojaška mobilnost	obveznosti	(1)	871,300	889,266	908,231	926,196	945,160	964,123	983,086		6 487,362
	plačila	(2)	109,577	400,629	509,443	588,928	661,407	731,950	767,571	2 717,857	6 487,362
02 03 02 Instrument za povezovanje Evrope – energtika	obveznosti	(1)	1 158,000	1 180,900	1 204,798	1 229,694	1 254,588	1 279,480	1 307,200		8 614,659
	plačila	(2)	107,636	418,723	498,757	572,186	604,053	623,041	641,070	5 149,194	8 614,659
02 03 03 Instrument za povezovanje Evrope – digitalno	obveznosti	(1)	394,800	402,636	411,469	419,298	428,124	435,947	446,765		2 939,039
	plačila	(2)	22,827	142,297	200,809	234,226	250,232	257,186	262,325	1 569,136	2 939,039
Upravna podpora IPE ⁵²	obveznosti = plačila	(3)	27,800	28,356	28,923	29,502	30,092	30,693	31,307		206,673

⁵²

Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

Odobritve za sredstva programa SKUPAJ	obveznosti	= 1 + 3	5 605,457	5 741,281	5 884,717	6 029,923	6 180,949	6 332,159	6 491,007		42 265,493
	plačila	= 2 + 3	558,111	2 276,241	2 761,743	3 125,509	3 410,205	3 667,185	3 817,276	22 649,223	42 265,493

Razdelek večletnega finančnega okvira	7	„Upravni odhodki“
--	----------	-------------------

Ta oddelek bi bilo treba izpolniti s „proračunskimi podatki upravne narave“, ki jih je treba najprej vnesti v Prilogo k oceni finančnih posledic zakonodajnega predloga, ki se prenese v sistem DECIDE za namene posvetovanj med službami.

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Po letu 2027	SKUPAJ
Človeški viri		22,283	22,252	21,714	20,073	19,228	18,137	17,190		140,877
Drugi upravni odhodki		8,805	9,947	10,192	10,479	9,852	9,840	10,695		69,811
Odobritve iz RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	(obveznosti skupaj = plačila skupaj)	31,089	32,199	31,906	30,552	29,080	27,977	27,886		210,688

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Po letu 2027	SKUPAJ
Odobritve iz vseh RAZDELKOV večletnega finančnega okvira	obveznosti	5 636,546	5 773,480	5 916,623	6 060,475	6 210,029	6 360,136	6 518,893		42 476,181
	plačila	589,200	2 308,440	2 793,649	3 156,061	3 439,285	3 695,162	3 845,162	22 649,223	42 476,181

3.2.2. Povzetek ocenjenih posledic za odobritve za upravne zadeve

- ☐ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za upravne zadeve.
- ☒ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za upravne zadeve, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Leto	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	SKUPAJ
------	------	------	------	------	------	------	------	--------

RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira								
Človeški viri	22,283	22,252	21,714	20,073	19,228	18,137	17,190	140,877
Drugi upravni odhodki	8,805	9,947	10,192	10,479	9,852	9,840	10,695	69,811
Seštevek za RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira	31,089	32,199	31,906	30,552	29,080	27,977	27,886	210,688

Odobritve zunaj RAZDELKA 7 ⁵³ večletnega finančnega okvira								
Človeški viri								
Drugi upravni odhodki	27,800	28,356	28,923	29,502	30,092	30,693	31,307	206,673
Seštevek za odobritve zunaj RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira	27,800	28,356	28,923	29,502	30,092	30,693	31,307	206,673

SKUPAJ	58,889	60,555	60,829	60,053	59,171	58,670	59,193	417,361
---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	----------------

Potrebe po odobritvah za človeške vire in druge upravne odhodke se krijejo z odobritvami GD, ki so že dodeljene za upravljanje ukrepa in/ali so bile prerazporejene znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v okviru postopka letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

⁵³

Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave. Vključuje zneske, ki so potrebni za upravljanje neporavnanih prevzetih obveznosti („preostanek“) programov za obdobje 2014–2020, ki jih trenutno upravlja izvajalska agencija.

3.2.2.1. Ocenjene potrebe po človeških virih

- ☐ Za predlog/pobudo niso potrebni človeški viri.
- ☐ Za predlog/pobudo so potrebni človeški viri, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

ocena, izražena v ekvivalentu polnega delovnega časa

Leto		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
• Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom (uradniki in začasni uslužbenci)								
Sedež in predstavništva Komisije		93	90	83	75	71	67	88
Delegacije								
Raziskave								
• Zunanji sodelavci (v ekvivalentu polnega delovnega časa: EPDČ) – PU, LU, NNS, ZU in MSD ⁵⁴								
Razdelek 7								
Financirano iz RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira	– na sedežu	122	128	133	126	122	116	85
	– na delegacijah							
Financirano iz sredstev programa 55	– na sedežu							
	– na delegacijah							
Raziskave								
Drugo (navedite)								
SKUPAJ		215	218	216	201	193	183	173

Potrebe po človeških virih se krijejo z osebjem GD, ki je že dodeljeno za upravljanje ukrepa in/ali je bilo prerazporejeno znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v okviru postopka letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

Opis nalog:

Uradniki in začasni uslužbenci	• Razvoj politik in strategija • Podpora regionalnim in tematskim forumom pri opredelitvi projektov v skupnem interesu • Usklajevanje in povezovanje z vsemi zainteresiranimi stranmi (državami članicami, tretjimi državami, drugimi generalnimi direktorati in drugimi institucijami EU, tematskimi in regionalnimi forumi itd.) • Razvoj letnega delovnega programa • Izbirni postopek • Upravljanje letnih razpisov za zbiranje predlogov in izbiranje projektov za finančno podporo EU • Operativno in finančno upravljanje projekta • Ocene
Zunanji sodelavci	• Podpora regionalnim in tematskim forumom pri opredelitvi projektov v skupnem interesu • Podpora izbirnemu postopku • Podpora upravljanju letnih razpisov za zbiranje predlogov in izbiranje projektov za finančno podporo EU • Podpora finančnemu upravljanju in projektnemu vodenju • Podpora organizacijam za ocene

⁵⁴ PU = pogodbeni uslužbenec; LU = lokalni uslužbenec; NNS = napoteni nacionalni strokovnjak; ZU = začasni uslužbenec; MSD = mladi strokovnjak na delegaciji.

⁵⁵ Dodatna zgornja meja za zunanje sodelavce v okviru odobritev za poslovanje (prej vrstice BA).

3.2.3. Udeležba tretjih oseb pri financiranju

V predlogu/pobudi:

- ☐ ni načrtovano sofinanciranje tretjih oseb.
- ☒ je načrtovano sofinanciranje tretjih oseb, kot je ocenjeno v nadaljevanju:

odobritve v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Leto	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	SKUPAJ
Navedite organ, ki bo sofinanciral predlog/pobudo	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.
Sofinancirane odobritve SKUPAJ	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.

3.3. Ocenjene posledice za prihodke

- ☒ Predlog/pobuda nima finančnih posledic za prihodke.
- ☐ Predlog/pobuda ima finančne posledice, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:
 - ☐ za lastna sredstva,
 - ☐ za druge prihodke.

navedite, ali so prihodki dodeljeni za odhodkovne vrstice: ☐

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Prihodkovna proračunska vrstica	Posledice predloga/pobude ⁵⁶						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Člen							

Za namenske prejeme navedite zadevne odhodkovne proračunske vrstice.

[...]

Druge opombe (npr. metoda/formula za izračun posledic za prihodke ali druge informacije).

[...]

⁵⁶

Pri tradicionalnih lastnih sredstvih (carine, prelevmani na sladkor) se navedejo neto zneski, tj. bruto zneski po odbitku 20 % stroškov pobiranja.